

Utorak, 14. oktobar 2008.
Svedok Murray Douglas Dawes
Svedok William Curtis Hayden
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.02 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Dobro jutro, gospodine Dawes. Želeo bih da vas podsetim da svečana izjava koju ste dali na početku vašeg svedočenja još uvek vas obavezuje.

SVEDOK DAWES: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, Pretresno veće nije konačno odlučilo da li će vam dati jednu ili dve sesije. Razmotrićemo to pitanje kasnije, nakon što budemo imali priliku da pratimo vaše unakrsno ispitivanje tokom prve sesije. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine predsedavajući. Gospodine sekretare, ako možemo ponovo da dobijemo na ekranu dokazni predmet Tužilaštva broj P62.

SVEDOK DAWES: Pitao sam se da li biste mogli da mi vratite moje primerke na papiru?

SUDIJA ORIE: Da, mislim da bi to bila dobra stvar.

svedok: Murray Douglas Dawes

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE - NASTAVAK

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dreyer [sic], dobro jutro... izvinite, gospodine Dawes.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Dobro je početi na desnoj nozi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, to je tačno. Gospodine Dawes, hajde da se vratimo na vaše putovanje sa gospodinom Dreyerom ujutro 4-tog. Ako pogledate vašu izjavu, dokazni

predmet Tužilaštva broj P980 na stranici 5 na vrhu, i ako upotrebite marker, gospodine, možete li označiti na mapi koja je pred vama, gospodine Dawes, mesto gde ste 1996. godine locirali te bombice. Hajde zajedno da pročitamo na vrhu stranice. Da li vidite gde je to? Tu stoji: „Tokom putovanja, držali smo poklopac oklopnog vozila otvoren kako bismo mogli da tražimo UN osoblje. Kada smo prošli 150 metara južno od glavne raskrsnice u centru Knina, idući u smeru autobuske stanice, otkrili smo da je većina vrhova stabala duž te aleje posečena; mada nismo videli mnogo oštećenja pri dnu tih stabala. Onda smo videli bombice, male bombe iz kasetnih bombi.“ I onda ste pomenuli da ste vi i gospodin Dreyer to pogledali. Hajde prvo da obeležimo – izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Problem koji se pokazuje, gospodine Kehoe, jeste da mi vidimo da prevodioci počinju da čitaju i prevode i ponekad delovi nedostaju. Ja bih želeo da vas upozorim da usporite sa čitanjem. Ako biste postavili pitanje svedoku, mogli bismo da nastavimo.

ADVOKAT KEHOE: Da, izvinjavam se Sudu, izvinjavam se prevodiocima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prvo, gospodine Dawes, ja bih želeo da obeležite slovom [sic] 1 glavnu raskrsnicu u centru Knina.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Možete li tu mapu malo povećati ili je opšte područje dovoljno?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne, možemo povećati kartu. To je u redu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mislim da gospoda poslužiteljka traži vaša uputstva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, da li je to dovoljno ili želite da još uvećamo, gospodine?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislim da je to dovoljno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. Uz pomoć poslužitelja, ako možemo to da označimo.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: U tom opštem području.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, to smo obeležili brojem 1.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Izvinjavam se. Moj broj 1 je malo kriv, ali to je to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je sasvim u redu, gospodine. Sad, za 1996. godinu, vi ste zabeležili da su bombice bile 150 metara južno od glavne raskrsnice u centru Knina, idući u smeru autobuske stanice. Gde je to bilo? Da li to područje možete da zaokružite i da upišete broj 2.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To bi bila aleja drveća duž glavnog puta. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ako me pamćenje dobro služi, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ako možemo da vam skrenemo pažnju na stranicu 6 vaše izjave – to nije paragraf koji sledi, već prvi ceo paragraf, kaže se: „Nakon što smo se vratili u bazu bez novih incidenata, video sam da su bombice i dalje bile na glavnom putu.“ Godine 1996. vi govorite o istoj lokaciji koju ste nazvali brojem 2? Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Verujem da je tako.

ADVOKAT KEHOE: Hajde da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D862. Časni Sude, u ovom trenutku, ja ću – u stvari, ako mogu – treba da – samo proceduralno, sudijo, želim da se vratim na ovu mapu. Mogu li preći na drugu lokaciju i vratiti se na ovo, ili treba da uvedem ovo u dokaze?

SUDIJA ORIE: Mislim da, ako predemo na drugi dokazni predmet, onda se ovaj mora sačuvati na ovaj ili onaj način.

(Pretnosno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Ako želite da nešto pustite ili pokažete u sistemu *Sanction*, onda se to može uraditi istovremeno. Ako želite da pređete na drugu sliku, ako se emituje ovde u sistemu *Sanction*, onda nema problema; u protivnom, prvo moramo da sačuvamo ovo, i onda to možemo povratiti u narednoj fazi i čak dodati oznake.

ADVOKAT KEHOE: Uz dopuštenje Suda, ako možemo da sačuvamo te prvobitne oznake, a onda bih želeo da se vratim na to.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine Russo, pretpostavljam da nemate prigovor na to. Mi smo to obeležili u svrhu identifikacije, to je snimak Knina iz vazduha obeležen od strane svedoka u vezi sa bombicama. Hvala, gospodine sekretare, to će biti...

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D863, obeležen u svrhu identifikacije.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako možemo sada da pređemo na dokazni predmet Odbrane broj D862, gospodine Dawes, to je film napravljen 4. avgusta od strane *Zastava filma*, srpske filmske agencije. Da li ste znali da su zaposleni u *Zastava filmu* bili na ulicama 4. avgusta snimajući različite aspekte granatiranja Knina?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo smo gledali juče, ako možemo to brzo da pogledamo, i možemo da razgovaramo dok snimak traje.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pustimo ovo.

(video snimak)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, ovo je mesto koje ste vi identifikovali sa brojem 2 na vašem grafikonu koji smo upravo videli, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nemam pojma.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo.

SVEDOK DAWES: Ima puno ulica sa alejama drveća u Kinu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pregledajte ovu ulicu, gospodine Dawes. Koliko ulica u Kninu iz daleka liči na ovu ulicu gde ste proveli – u gradu u kom ste boravili od maja 1994. godine do oktobra 1995. godine?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, želim da uložim prigovor na ovo pitanje. Koliko ulica iz daleka liči na ovu ulicu? Mislím da to nije dovoljno jasno.

ADVOKAT KEHOE: Jasno je koliko god može da bude. Ja mogu da stavim na ekran bilo koju ulicu u Kninu...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mislim da se gospodin Russo obraćao meni.

ADVOKAT KEHOE: Žao mi je. Izvinite.

SUDIJA ORIE: I ako biste i vi to radili, to bi bilo od pomoći. Da, možete odgovoriti na pitanje. Ako možete da odgovorite na pitanje, pitanje je prilično široko, ali ako mislite da nam možete dati broj ulica, koje iz daleka podsećaju na ovo što vidite ovde, molim vas, recite nam. Ako ne možete, i to nam recite.

SVEDOK DAWES: Gospodine, ja nemam način da utvrdim da li je to ulica o kojoj je reč.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, možete nastaviti.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, 2008. godine, vi ste promenili lokaciju, zar niste, gde ste videli – navodno videli bombice?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja se ne sećam toga.

ADVOKAT KEHOE: Hajde da se vratimo... Pre nego što pređemo na to, da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P984. Pre nego što pređemo na ovo, možemo se vratiti na dokazni predmet Tužilaštva broj P984. Ne znam da li je ovo digitalno izoštrana verzija ili ne. Obraćam se uvaženom kolegi... (preklapanje govornika)

SUDIJA ORIE: Nije. To je stara verzija. Hajde da radimo sa njom.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE: Mislim da imamo to u sistemu *Sanction*, sudijo. Možemo li...

SUDIJA ORIE: Možemo raditi sa tim za sada, ako to svedok može da vidi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Možete li videti lokaciju „I“?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, mogu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A šta je na toj lokaciji? Kako ste identifikovali „I“?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislim da sam tu video prevrnuto policijsko vozilo.

ADVOKAT KEHOE: Hajde da se vratimo na kartu koju smo sačuvali. Mislim da imam notifikaciju da je sačuvana karta dokazni predmet Odbrane broj D863 u svrhu identifikacije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo sada na ovo područje, vi ste zabeležili da je područje „I“ mesto gde ste vi videli prevrnuto policijsko vozilo. Rekli ste 1996. godine da su bombice bile u području koje ste označili sa „2“. Gde su bile te bombice koje ste navodno videli?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ako mogu?

ADVOKAT KEHOE: Izvinite.

TUŽILAC RUSSO: Obraćam se Sudu, molim vas. Obraćam se Sudu. Časni Sude, ako mogu da uložim prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, gospodin Russo može da uloži prigovor ako to želi. Gospodine Russo, budite striktni u odnosu na predmet vašeg prigovora. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude. Molim da se svedok upućuje na ono što je označio slovom „I“ u P...

ADVOKAT KEHOE: To je upravo...

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude...

ADVOKAT KEHOE: Ja ulažem prigovor da se o prigovoru govori...

TUŽILAC RUSSO: Ja sam čekao sa ulaganjem prigovora. Molim vas, sačekajte.

ADVOKAT KEHOE: Ovo je...

SUDIJA ORIE: Možemo li ponovo, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Sudijo, uz dužno poštovanje...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, uz svo dužno poštovanje, treba da se smirite.

ADVOKAT KEHOE: Uz svo dužno poštovanje, ja razumem šta radi tužilac.

SUDIJA ORIE: Prvo vas molim da se smirite i da ne nastavljate ovako. Da li je to jasno?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ok. Onda ćemo vas zamoliti, gospodine Dawes, ja nažalost moram da vas zamolim da napustite sudnicu na trenutak...

SVEDOK DAWES: Svakako.

SUDIJA ORIE: ...kako bi gospoda mogla da mi se obrate bez vašeg prisustva.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Moj prigovor je bio – u odnosu na pokazivanja svedoku dokaznog predmeta Tužilaštva broj P984 - pitanje da opiše šta predstavlja oznaka pod slovom „I“. Ja želim da uložim prigovor na činjenicu da on nije bio upućen na deo njegove izjave, dodatne izjave, izjave iz 2008. godine, koji ukazuje šta predstavlja „I“. On se jasno seća jednog dela toga, ali se ne seća drugog dela toga. Ja jednostavno tražim da se svedok, pošto ja mislim da je primereno, uputi na ono što je on rekao u vezi s tim, a ne da se radi, ono što ja mislim da gospodin Kehoe radi pokušavajući da... On želi da ukaže na ono što je ukazano u paragrafu 16 dokaznog predmeta Tužilaštva broj P981, mislim da je to tu. Nije u redu prema svedoku, u redu je, ali ja mislim da nije korektno prema svedoku da mu se postavi pitanje šta predstavlja „I“, a da mu se ne pokaže šta je on rekao da „I“ predstavlja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, Odbrana ima pravo da ospori kredibilitet i pouzdanost onoga što ovaj svedok ima da kaže. Ovaj svedok 12 ili 13 godina nakon događaja, 199... izvinjavam se, 2008. godine iznenada menja lokacije gde su navodno bile te bombice, o kojima, pored ostalog, niko drugi nije govorio.

SUDIJA ORIE: Ok. Hajde onda – zašto ne kažete svedoku „U vašoj izjavi vi ste rekli da su bombice bile tamo. Danas nam kažete da su ovde. Šta je uzrok tome?“

ADVOKAT KEHOE: Moje pitanje – moj cilj je ovde, dok ovde sedimo, a podsećam vas, sudijo, to je nekoliko meseci nakon što je dao ovu izjavu predstavniku Tužilaštva, gde je rekao gde se to nalazilo, ako mogu, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P981 iz aprila 2008. godine.

SUDIJA ORIE: Ali niko vam ne poriče mogućnost da predočite svedoku da tu postoji protivrečnost ili kontradiktornost. Zašto to ne učinite? Zašto radite na taj način da se svi osećaju neprijatno? Mislim da je stvar u potpunosti...

ADVOKAT KEHOE: Mogu vam tačno reći zašto, sudijo, jer kada lažete, vaše pamćenje vas izneveri oko onog što ste rekli.

SUDIJA ORIE: U redu. To je... Hajde da predočimo svedoku da postoji kontradiktornost. Kada lažete, mi ne... – laž znači da namerno ne govorite istinu. Laž i greška nisu baš potpuno isto. Vi ste ovde i vaša dužnost je da ukažete na nedoslednosti. A ako kasnije želite da se obratite Sudu i kažete „Gospodin Dawes laže“ u redu. Nema problema. Ali hajde da se sada bavimo pitanjem da nema... da postoje nedoslednosti, da postoji kontradiktornost u izjavama, a onda ako želite da fokusirate pitanje sa „Da li ste namerno...“ Tražite od njega da objasni. Mi ćemo saslušati njegovo objašnjenje. Možda će se ispostaviti da se radi o laži; možda će se ispostaviti da je to bila greška; šta god da jeste. Dajte da to obavimo na jednostavan i miran način.

ADVOKAT KEHOE: Mogu li ja to samo kratko prokomentarisati. Pitanja kontradiktornosti, časni Sude, nikada nisu jednostavna, i ono što se jednostavno često dešava tokom unakrsnog ispitivanja po pitanju kredibiliteta je...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe...

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu...

SUDIJA ORIE: Ne. Ja mislim da sam vam dao smernice. Pretresno veće, a mi smo ovo juče razmatrali, želi da izbegne da sudnica postane debatan klub. Vi imate moje smernice i vi to možete predočiti svedoku onako kako sam vam ja sugerisao. Vi takođe znate šta se dogodi ako, na kraju, glavno ispitivanje ili unakrsno ispitivanje krene putem koje Pretresno veće smatra neprimerenim; onda nadzorna uloga ovog Pretresnog veća bi na kraju rezultirala time da Pretresno veće postavlja pitanja za koja oseti da bi strane u postupku očigledno želele da ih postave svedoku. Možete ponovo uvesti svedoka.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ako mogu... izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, u skladu sa onim što je rekao časni Sud i gospodin Kehoe, želim bih da skrenem pažnju Pretresnom veću na jučerašnji transkript, stranica 10.483 početak reda 22. Fotografija Knina iz vazduha, dokazni predmet Tužilaštva broj 62, bila je predočena svedoku. Gospodin Kehoe ga je pitao da ukaže gde je, u izjavi iz 1996. godine, video bombice. On je uzeo plavu olovku, kao što ovde možete videti. On je obeležio gde je slovo „I“ bilo u sledećoj izjavi. Videćete čitajući transkript da svedok kaže: „Pa to je ono čega se sećam...“ Onda je presečen, rečeno je: „Ne, ne, ne, gospodine,“ i onda je vraćen da se fokusira na nešto drugo.

Tako da kada je gospodin Kehoe juče ponovo pitao svedoka gde su koliko se on seća bile ove bombice, on je obeležio istu lokaciju sa „I, a onda je bio prekinut, a onda vraćen na svoju izjavu i upitan ponovo.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, moje sledeće pitanje njemu bilo bi, pre nego što je došlo do prigovora, gde je on navodno video te bombice. To je bilo sledeće pitanje, i da označi to na grafikonu.

SUDIJA ORIE: Mislím da je gospodin Russo ukazao na jučerašnji transkript...

ADVOKAT KEHOE: Razumem, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...i skrenuo nam pažnju na činjenicu na kom mestu je svedoku postavljeno bilo pitanje o tome i da je bio prekinut. To je ono što je učinio gospodin Russo, a to je odvojeno od onoga što ste vi imali kao sledeće pitanje na umu za danas.

ADVOKAT KEHOE: Da. I u vezi s tim... meni je drago što je zastupnik Tužilaštva to pokrenuo, jer ono što je svedok rekao pre par minuta je još alarmantnije, jer za „I,“ on je rekao da je prevrnuto vozilo. A „I“ je tamo gde je on video bombice, a ovde kaže da je to mesto gde je bilo prevrnuto vozilo. Sasvim je jasno u ovom trenutku da ovaj svedok nema pojma šta je rekao nedavno, ali mi ćemo njemu dati priliku čim se vrati.

SUDIJA ORIE: Ako biste to uradili tiho i smireno kako ne biste poremetili atmosferu u sudnici, imate pravo da to učinite. Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja znam da se ovo često pokreće u unakrsnom ispitivanju, i ja samo želim da dodam za zapisnik, i da to bude sasvim jasno, da ako svedok ima problem ili se zbunio, ili ne razume, svedok može da pita zato što mu nije jasno ili zato što ne razume nešto. Ono što meni smeta kao zastupniku Odbrane u unakrsnom ispitivanju, jeste činjenica da Tužilaštvo, u ovom konkretnom slučaju ustaje i u osnovi svedoku kroz svoj prigovor nalaže šta da radi. To je ovde problem, časni Sude, a ne nužno da je svedok... da bilo ko nastoji da pokušava da svedoka uhvati u zamku ili da prevari svedoka ili da ga navede na pogrešan put. Ako svedok ne razume pitanje, ako je svedok zbunjen, svedok je odrasla osoba, on je neko ko je bio u toj situaciji, mi nemamo posla sa detetom. Svedok može da traži pojašnjenje ili primerak svoje izjave. Čitava svrha prigovora je da se vidi da li je pitanje možda neprimereno ili postoji neki dokaz da se uloži prigovor...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: ...to je ono što je...

SUDIJA ORIE: ...ja cenim vaše zapažanje. Vi se možda sećate kada sam dozvolio da gospodin Russo uloži prigovor, ja sam dodao da isključivo mora da ostane u granicama onoga što je primereno u ulaganju prigovora, i jednom ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Razumem, časni Sude.

SUDIJA ORIE: A onda kad je to rezultiralo, mogao bih to nazvati, jednim mini-haosom, ja sam zatražio od svedoka da napusti sudnicu, upravo iz razloga na koji ste mi vi skrenuli pažnju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Cenim to, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nadam se da osećate da su stvari u sigurnim rukama.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine Russo, ima izvesne težine u onome što je gospodin Kuzmanović upravo rekao. Ja bih čak tome dodao da sam primetio da se slične stvari dešavaju tokom, ne konkretno sa ovim svedokom, glavnog ispitivanja. Ponekad, ja takođe imam utisak da se olako ulažu prigovori tamo gde još nema potrebe za tim. Sada smo raspravljali o tome da postoje određene protivrečnosti, da postoje nedoslednosti. Nema nikakvih problema da se to ispita, ali hajde da to uradimo mirno, hajde da to uradimo fokusirano. I ukoliko biste, gospodine Kehoe, takođe imali na umu ono što se juče dogodilo, kao što nam je gospodin Russo skrenu pažnju na to. Onda bih ja zamolio poslužitelja, koji je otišao iz sudnice, da ponovo uvede svedoka. Juče sam gospodine Kehoe pomenuo emocije koje se pojavljuju u petak i emocije koje se pojavljuju u ponedeljak, a sada moram da dodam emocije koje se pojavljuju u utorak.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja radim svih sedam dana, 24 časa dnevno.

SUDIJA ORIE: Da.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Dawes, izvinjavamo se što ste morali da napustite sudnicu jer je u izvesnoj meri postojao rizik da će se emocije razbuktati. Taj rizik je, ja se nadam, sada smanjen. Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, da se vratimo na...

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

ADVOKAT KEHOE: Izvinite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, da se vratimo na dokazni predmet na ekranu. Dakle, gde ste na ovoj lokaciji, ako možete da označite to sa „3“ rekli da ste videli navodno te bombice?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Želim da budem jasan, časni Sude, po ovom pitanju, i ne želim da frustriram Odbranu. Ja se jasno ne sećam tačne lokacije gde sam video ove kasetne bombe. Mogu se setiti dve lokacije, i nisam siguran koja od njih je ta, i tu sam iskren koliko mogu da budem. Znam da u mojoj izjavi iz 1996. godine kažem da su bile na mestu koje sam na mapi zaokružio i stavio „2,“ a onda znam da sam drugom prilikom rekao da su možda bile u blizini mesta gde je srpsko policijsko vozilo bilo prevrnuto ispod fabrike šrafova Tvik. Ja ne mogu da se setim na kojoj lokaciji su one bile.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku, mi ćemo ponuditi na usvajanje dokazni predmet koji je na ekranu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Da. Dokazni predmet Odbrane broj 863, koji je u svrhu identifikacije bio obeležen, sada je uvršten u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, ja znam da vi niste vojno lice, ali da li znate da li je ili nije HV u to vreme imao sistem naoružanja kojim je mogao da ispaljuje bilo koju vrstu ovakvih bombi?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li znate, da li je Vojska RSK posedovala takav sistem naoružanja?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste upoznati sa tipom sistema oružja koji je koristila Vojska RSK kada je pucala na Zagreb u maju 1995. godine?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne baš. Samo znam da su granatirali Zagreb.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li imate bilo kakvo sećanje, gospodine, o tome da su korištene takve bombice?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...kasetne bombe?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, ne sećam se toga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste primetili ono što ste navodno primetili, da li ste o tome razgovarali sa gospodinom Dreyerom?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne mogu da se setim 100 posto, ali verujem da jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prelazimo na vrh stranice 5, a to je razgovor koji ste vi vodili sa Dreyerom, komentar da se držite dalje od bombica?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Sećam se da sam to rekao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste napisali bilo kakav izveštaj, gospodine, o tome da ste videli ove bombice, kada ste se vratili u štab?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne mogu se setiti.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, prošle noći ja sam prihvatio – zamolio Tužilaštvo za stipulaciju da gospodin Dreyer nije govorio o ovim bombicama ni u svojoj izjavi pred Sudom niti u svojoj izjavi, i Tužilaštvo je prihvatilo tu stipulaciju.

TUŽILAC RUSSO: Onda je to zabeleženo sada, gospodine Russo.

SUDIJA ORIE: To je u redu, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, hajde da pređemo na vaše drugo putovanje, u redu? I ja mislim da je u vašem drugom putovanju, vi ste to pomenuli – a to je ponovo na stranici 5 – da ste napustili bazu negde oko 8.15 i 8.30 časova, ja se pozivam, ako možete to da pogledate, na stranici 5. Da li možete videti to, gospodine?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mogu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Primitili ste pre tog vremena da su postavljene anti-personalne mine. Da li vidite to u prvom paragrafu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: „Dok sam se vraćao u bazu UN-a, dva vojnika RSK...“ Da li je to ono na šta se vi pozivate?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo ako možete da to pročitate za sebe.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Naravno. U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što ste napustili kamp i otišli na drugo putovanje, te mine su bile postavljene ispred kapije?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako ste vi napustili bazu između 8.15 i 8.30 časova, to se moralo dogoditi nešto pre toga?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Verujem da je tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koliko puta u toku dana... dozvolite da to drugačije formulišem. Da li je ovo jedini pokazatelj, jedino vreme – da tako kažem – kada se dogodilo da Vojska RSK postavlja mine ispred kapije UN-a u sektoru Jug?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Jedini put, koliko se ja sećam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem dokazni predmet Odbrane broj 5. Ovo je izveštaj vojnih posmatrača UN-a od 4. (avgusta) u 16 časova .

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pređemo na drugu stranicu, odsek za hitne informacije. Ako možete da pročitate pod 1: „Od 15.15 časova, štab sektora Jug je blokiran od strane Vojske RSK. Protivtenkovske mine leže na glavnom putu prema Kninu 100 metara od glavne kapije štaba.“ Zabeleženo je, gospodine Dawes, da se ovaj događaj odigrao u 15.15 časova ili u 3.15 časova posle podne. To je dosta nakon vremena kada ste vi rekli da ste otišli na drugo putovanje, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Izgleda da je tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako možemo da se vratimo – ostajem na ovome, jasno vam je, gospodine, dok sedite ovde, da vremena koja ste izložili ovom Pretresnom veću, kada i gde ste nešto radili, nisu tačna?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je najbolje što mogu. Posebno u vezi sa minama. Ja verujem da sam bio u bazi posle 15.30 časova, nakon svog trećeg i poslednjeg putovanja. Ako su vojnici RSK postavili mine ponovo, ja ne bih o tome imao saznanja , jer ja nisam bio pored kapije. To bi mogla biti još jedna pojava onoga o čemu govorim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Neko bi pomislio, zar ne biste i vi, da bi se takav slučaj, ako se dogodi više od jednog puta, našao u izveštaju sektora Jug, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Pretpostavljam da je tako.

ADVOKAT KEHOE: Hajde da stavimo na ekran dokazni predmet Odbrane broj 856.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je putanja koju ste vi prešli drugi put, gospodine Dawes, referentni okvir. Pogledajte dokazni predmet Odbrane broj 856; napustili ste štab sektora Jug i otišli u Potkonje. Da li je to tačno? To je kada izađete - desno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Otprilike u tom smeru, sigurno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. I na toj lokaciji, pomenuli ste u vašoj izjavi da ste imali... ili sreli 12 do 15 vojnika RSK. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oni su držali osoblje UN-a kao taoce?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Definitivno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kojoj jedinici su pripadali ovi vojnici RSK; da li znate?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nemam ideju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je, u stvari, drugi put tokom nekoliko sati da vi vidite grupu vojnika RSK u gradu. Da li bi to bilo tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je bio drugi put da sam video grupu vojnika RSK, jednom u Kninu i jednom izvan Knina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ovi izvan Knina, otprilike koliko daleko je Potkonje od centra Knina?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Od centra Knina ili od garnizona?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Od garnizona?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Dva klika, dva i po klika.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A koliko je garnizon udaljen od centra Knina?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Rekao bih isto toliko.

SUDIJA ORIE: Za mene, klik je izraz koji mi nije poznat.

SVEDOK DAWES: Izvinite. Kilometar.

SUDIJA ORIE: Kilometar. Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, ja znam na šta vi mislite, ali moje kolege ne znaju. Sledeći nagoveštaj u vašim izveštajima o vojnicima RSK na stranici 6 vaše izjave iz 1996. godine, gde govorite o vojnicima RSK koji su lakše ranjeni kako dolaze iz smera Strmice. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da idemo dalje, da stavimo dokazni predmet Tužilaštva P62 na ekran.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo, gospodine, koristeći marker, kada ste rekli da ste primetili ona četiri kamiona kako dolaze iz smera Strmice, možete li označiti strelicom put o kom govorite, kojim verujete da su ova četiri kamiona Vojske RSK kretali?.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da. Da, mogu odgovoriti na vaše pitanje. Želite pravac kretanja kamiona.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite da pojasnim, želim referentni okvir gde ste rekli "Iz smera Strmice". Ako možete Pretresnom veću nacrtati strelicu u plavoj boji gde ste ih videli kako dolaze i gde ste vi ovo posmatrali?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ono što ne možete videti na toj mapi, gde vidite da je označen grad Knin, tu je raskrsnica na vrhu mape. Ako skrenete desno idete u pravcu Vrlike, ako skrenete levo, idete prema Strmici.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, tu gde ste stavili strelicu, da li je to približno put koji su oni sledili?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku, mi možemo da ponudimo ovaj dokument na uvrštenje u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D864.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D864 se usvaja u spis. Mogu li da zatražim jedno razjašnjenje? Govorili ste o onome što ne možemo videti na mapi; to je nešto iznad vrha mape. Rekli ste da treba skrenuti desno prema Vrlici. Treba li da shvatim da je to iz pravca Knina, jer to...

SVEDOK DAWES: Da. Dolazeći iz Knina, skrećete desno za Split, levo za Bosnu.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je bilo treće vaše zapažanje o vojsci RSK, prema vašoj izjavi koju ste dali jutros... izvinite. To je bilo treće vaše zapažanje o vojsci RSK tokom jutarnjih časova 4. (avgusta). Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislim da jeste, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da nastavimo sa tim istim paragrafom koji se odnosi na 6. (avgust), gde govorite o brigadi *Minđušari*. Vi ste rekli da ste videli brigadu *Minđušari* koja je bila jedna od najboljih jedinica u tom području, i vi ste ih primetili na raskrsnici u centru grada. Da li je to tačno?

TUŽILAC RUSSO: Prigovor, časni Sude. Izvinite. Pitanje nije bilo završeno, ali ja imam prigovor.

ADVOKAT KEHOE: Izvolite.

SUDIJA ORIE: Čuo sam da je pitanje bilo: „Da li je to tačno?“ Dakle, ja sam mislio da je pitanje završeno.

TUŽILAC RUSSO: Izvinite, mislio sam da gospodin Kehoe još uvek priča, ali ako je pitanje završeno, ja bih želeo da uložim prigovor. Ja mislim da to ukazuje da je on video vojnike iz brigade *Minđušari*, a ne celokupnu brigadu *Minđušari*. Ja mislim da tu treba da pravimo razliku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Uz dužno poštovanje, gospodine Dawes, ja nisam hteo da vas dovedem u zabludu, a u izveštaju se ne kaže „neke.“ Ako sam bilo koga doveo u zabludu mojim pitanjem, ja se izvinjavam.

SUDIJA ORIE: Hajde da nastavimo, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da li ste videli neke vojnike iz brigade *Minđušari*?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste primetili da je brigada *Minđušari* bila jedna od najboljih jedinica Vojske RSK u tom području?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kako ste to znali?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tako što sam živeo u tom gradu, tako što sam bio zaustavljan na dovoljno kontrolnih punktova - opšte mesto.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo, u jutarnjim časovima 4., to je četvrto odvojeno zapažanje o vojnicima Vojske RSK u i okolo Knina, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je četvrti put.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da dobijem samo jedan trenutak, časni Sude.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vaše treće putovanje, gospodine, koje je označeno u dokaznom predmetu Odbrane broj D857.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pređemo na dokazni predmet Odbrane broj D857.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je putovanje, gospodine, na kom je Engleby išao sa vama. Da li ste tokom tog putovanja išli da pokupite devojkę gospodina Englebya?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Vodnika Englebya.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinite. Vodnika Englebya?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je tačno. Mi smo pokušali da je pokupimo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to je bila Kristina Rošković?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Zaboravio sam njeno devojačko prezime, Kristina Engleby.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je takođe to putovanje, gde ste vi tokom glavnog ispitivanja svedočili, pomenuvši minobacačke projekte koji su padali oko štaba Evropske posmatračke misije (ECMM)?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate, da li je HV u to vreme bio u mogućnosti da gađa štab ECMM-a minobacačkim projektilima?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Konkretno minobacačkim projektilima, ne, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste čuli u to vreme tokom 4-tog od bilo koga iz Ujedinjenih nacija da je Vojska RSK pucala na pojedince koji su bili deo Ujedinjenih Nacija tokom 4. avgusta?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tačno je reći, zar ne, da vi nemate ideju ko je ispaljivao te minobacačke projekte koji su vas gotovo pogodili,, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nemam ideju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Za vreme dok ste išli da pokupite osoblje UN-a, otprilike prema vašem zadatku, koliko UN osoblja ste pokupili?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Samo u mom oklopnom vozilu?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo u okviru vašeg, otprilike. Ne treba da nam date tačan broj.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Negde između 30 i 50, možda.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li znate koliko je UN osoblja ukupno bilo pokupljeno oklopnim vozilima tokom tog dana?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne znam. Znam da nisu svi bili. Ostavili smo neke od njih u centru grada tokom noći 4-tog.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tačno je reći, gospodine Dawes, da ni jedna UN osoba nije bila povređena kao rezultat granatiranja tokom 4-tog i 5-tog, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Fizički povređena?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nemam ideju. Ne sećam se. Da li mislite i na lokalno osoblje UN-a ili samo na međunarodne?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U stvari da počnemo sa međunarodnim?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nije mi poznato. Kao ni lokalno, ja to ne bih znao jer mnogi od njih nisu došli u bazu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dovoljno je reći, za to vreme, da vi ne znate nikoga ko je bio povređen?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Fizički.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Primetili ste tokom vašeg ... ja govorim o granatiranju u Kninu, i prelazim na paragraf 24 dokaznog predmeta Tužilaštva broj P981, druga rečenica: „Želeo bih da dodam da kada sam video dim iznad grada...“

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Koja je to stranica, gospodine?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na stranici 24 vaše izjave iz 2008. godine.

SUDIJA ORIE: Stranica 5 od 6.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Stranica 5 od 6, paragraf 24. Hvala, časni Sude.

SVEDOK DAWES: Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Primetili ste da vas je iznenadilo što: „Činilo se da oštećenja nisu bila tako ozbiljna ako se uporede sa granatiranjem koje sam iskusio dok sam bio u gradu.“
Dok sedite ovde 2008. godine, gospodine Dawes, i ponovo razmislite, dolazite do dva zaključka, zar ne; jedan, da ne verujete da je bilo šta bilo pogrešno kada je granatiranje u pitanju, i drugo, da HV nije ciljao civile. Da li je to tačno? Da li je to ono što ste rekli gospodinu Stantonu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne sećam se šta sam konkretno rekao Mikeu. Ja sam priznao da je rat bio u toku i da su Hrvati ponovo zauzimali svoju zemlju. Mislim da sam to utvrdio. Drugo, bio sam zapanjen da kada se prašina slegla i kada se dim raščistio, grad je sledećeg dana izgledao znatno bolje nego poslednji put kada sam ga video tokom jutra 4-tog.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na osnovu toga, gospodine, vi ste zaključili da niste mislili da ima ičeg pogrešnog u granatiranju i da HV nije ciljala civile. Da li je to ono što ste zaključili?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja se uopšte ne sećam da sam to rekao, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, dok sedite ovde, da li je to vaš zaključak, dok sedite ovde danas?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde malo da razgovaramo o pitanju izbeglica koje su dolazile u bazu, i vi ste rekli da ste vi bili osoba koja je pretraživala ove izbeglice u bazi. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nisam direktno pretraživao. Ja sam nadgledao neke procedure. Ja nisam fizički pipkao ljude ili praznio njihove tašne niti bilo šta slično.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinite, gospodine. Da li ste vi, gospodine, bili osoba koja im je govorila da će biti pretraženi?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja nisam govorio lokalni jezik, dakle ne znam da li sam im govorio. Možda sam zatražio od prevodioca da im to kaže. Ne mogu da se setim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Definitivno je bila naša politika da pretražimo izbeglice zbog oružja pre nego što uđu u bazu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je bilo tokom tog vremenskog okvira, zar ne, kada vam je pukovnik Leslie rekao da je UN dao ili da će dati benzin vojnicima Vojske RSK kako bi im pomogli da pobegnu iz sektora Jug. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali da li je on tu informaciju preneo - da će dati benzin vojnicima Vojske RSK, da li je on preneo tu informaciju generalu Forandu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja sam skroz dole u lancu ishrane. Ja ne bih imao tu privilegiju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite da vam pokažem jedan slučaj, dokazni predmet Odbrane broj D513, i da vas pitam da li vam je to poznato. Dozvolite da vas pitam, bez ulaženja u to, da li ste znali o slučaju – ja govorim o slučaju, ako mogu da vam nađem datum – 13. jul, dakle, da li ste znali za slučaj kada se pukovnik Leslie složio da da 500 litara dizela i 100 litara benzina vojsci RSK kako bi za uzvrat dobio posmatračko mesto i da zapovednik sektora nije bio informisan o tome i da je to držano u tajnosti, samo nekoliko ljudi je znalo za taj dogovor. Da li ste vi znali za to?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada...

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ako mogu da dodam, ako je pukovnik Leslie želeo da dobije posmatračko mesto, za to je postojala normalna procedura.

SUDIJA ORIE: Nemojte dalje objašnjavati. Vi nemate saznanja o stvarima o kojima vas je gospodin Kehoe pitao, dakle ja mislim da će vam on postaviti sledeće pitanje.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vraćam se u stvari na uvođenje izbeglica unutra (u bazu UN) i prelazim na stranicu 7 vaše izjave, dokazni predmet Tužilaštva broj P980, to nije paragraf koji prelazi na ovu stranicu, već drugi ceo paragraf, poslednja rečenica. Da li vidite to? „Moj zadatak...“

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Moje izjave iz 1996. godine?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, gospodine.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Stranica 7?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Stranica 7.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Drugi paragraf?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Drugi ceo paragraf, ne paragraf koji prelazi na tu stranicu, nego drugi ceo paragraf koji počinje sa „Granatiranje je počelo...“ a onda poslednja rečenica: „General je odlučio...“

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu se pominje da je vaš zadatak bio da kažete ljudima da će biti pretreseni.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mogu li samo da kažem nešto o generalu? Možda sam se pozivao na Lesliea u to vreme, jer mislim da je on bio general u to vreme. Dakle, nisam siguran da li je to bio Forand ili Leslie.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem. U svakom slučaju, gospodine, dok su ovi ljudi ulazili, vi ste im rekli, bilo direktno ili preko prevodioca, da moraju biti pretreseni?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I dozvolite mi da vam na kratko pokažem dokazni predmet Odbrane broj D748, i ja ću vam pokazati nekoliko dokumenata.

ADVOKAT KEHOE: Rekao sam dokazni predmet Odbrane broj D748. Izvinite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da razgovaramo dok se dokument ne pojavi. Tokom ovog perioda, da li ste vi bili prisutni na kapiji kada se ovo desilo, kada su ljudi ulazili?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: I jesam i nisam. Bili smo po smenama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste videli da se pretraživanje odvijalo, da je oružje oduzimano tim pojedincima?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Čuo sam da je oružje bilo oduzeto. Mislim da je oduzet pištolj i ručna bomba od nekih ljudi. Nisam bio tada tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali da su primani vojnici unutra tokom tog vremena?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja definitivno znam da je bilo borbena sposobnih muškaraca koji su puštani unutra u to vreme.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li je puno borbena sposobnih muškaraca bilo pušteno unutra u to vreme?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne bih znao broj, ali bilo je dosta muškaraca unutar baze.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sada na kratko da govorimo o vašoj izjavi iz 1996. godine, stranica 4, kratko ste se osvrnuli kada ste govorili o mladim vojnicima Vojske RSK... Ja govorim o prvom celom paragrafu, ne računajući paragraf koji prelazi na ovu stranicu. Negde na polovini vi kažete da ste naišli na neke vojnike RSK. Sledeća rečenica: „Neki od njih su izgledali kao da su napustili liniju fronta kako bi svoje porodice izvukli iz tog područja što je pre moguće. Kasnije su neki čak pokušali da uđu u bazu.“ Da li vidite tu rečenicu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se to odnosi na vojnike koje ste vi videli na ulici koji su pokušali da uđu u bazu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li su oni pušteni u bazu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne znam. Moguće da su bili. Ja nisam tamo bio prisutan sve vreme.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate da su ljude izvodili iz bolnice i dovodili u bazu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Sada to znam, ali samo iz razgovora sa drugim ljudima nakon operacije. To nisam znao tokom operacije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sa kim ste razgovarali o tome?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne sećam se. To je bilo po završetku *Oluje*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li su vam rekli da su ljudi koji su izvedeni iz bolnice i dovedeni u bazu bili ranjeni vojnici Vojske RSK?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne. Ja se samo sećam da su ljudi bili izvedeni iz bolnice i dovedeni u bazu.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, želeo bih da sada pređem na temu pljačkanja, o kojoj ste vi juče u jednom trenutku govorili. I mislim da ste nam notirali u svojoj izjavi, u vašoj dodatnoj izjavi, da je 6-tog u Kninu... u stvari, ono što ste vi rekli je da je pljačkanje... kojem je on bio očevidac 6-tog... u Kninu izgledalo kao organizovano i sistematsko jer su vojnici HV-a odvajali vredne stvari kako bi ih utovarili u vojne kamione. Da li se sećate toga, gospodine?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da prvo govorimo o tome, šta je ovde u stvari oduzimano. Na vrhu stranice 3 vaše izjave iz 1996. godine u drugom paragrafu, vi ste rekli: „Istočno od baze UN-a bila je logistička baza uglavnom za lako naoružanje. Video sam Hrvate kako odnose svo to lako naoružanje nakon *Oluje*.“ Zabeležili ste da su odnosili oružje.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mogli ste videti iz naše baze odmah dole u tu bazu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem. Da li su uzimali druge stvari iz te baze?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Pretpostavio bih da jesu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, oni bi... pored toga, bili ste svesni činjenice da je severna kasarna... pomenuli ste nam da ste bili u severnoj kasarni?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je HV odnela stvari iz severne kasarne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To bi bio logičan zaključak.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali da se kasarna *Senjak* nalazi preko puta fabrike *Tvik*, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Znao sam da je bila... to je možda bio vojni objekat, ali ja tamo lično nikada nisam ulazio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, na osnovu toga što ste vi videli, da li biste uračunali da je HV iznosila stvari i iz te baze?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi znate da su oni imali štab u centru grada, da je Vojska RSK imala štab u centru grada?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja znam da je sedište vlade bilo u centru grada.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li bi, takođe, bilo logično na osnovu onoga što ste videli da bi HV odnosila stvari i sa te lokacije?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, složili biste se sa mnom, gospodine, da... da bi bilo logično da bi HV ulazila u sve potencijalno vojne objekte u Kninu i odnosila stvari za svoje potrebe?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Logično.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada kažete da ste videli 6-tog...

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P62.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ranije ste se pozivali, vi ste rekli, na dodatnu izjavu a niste dali broj paragrafa.

ADVOKAT KEHOE: To je izjava sa pripremnog razgovora svedoka sa Tužilaštvom. Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Oh, to je izjava sa pripremnog razgovora svedoka sa Tužilaštvom, što nismo znali.

ADVOKAT KEHOE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, ponovo koristeći dokazni predmet Tužilaštva broj P62, ovu praznu kartu - gde ste se vi nalazili kada ste primetili da HV sistematski odvađa te stvari kako bi ih utovarila u vojne kamione? Gde ste se vi nalazili i gde ste to videli?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Vi samo želite da znate gde sam ja video ljude kako iznose stvari iz zgrada ili gde sam video vozila sa stvarima na njima?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste tokom glavnog ispitivanja svedočili da je došlo do sistematskog... sistematičnom metodom do razdvajanja vrednih stvari koje su stavljane na kamione od drugih kućnih stvari, i ovo je radila HV. Ja želim da vi to na ovoj mapi, ako ima više lokacija, označite brojevima. Ali...

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Duž ovog puta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Duž tog puta, tu ste to primetili. Dozvolite mi da vam pokažem dva dokumenta, i proći ćemo kroz njih brzo.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da ovu kartu uvrstim u spis pre nego što predemo dalje. Časni Sude, ja ovo nudim na uvrštenje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D865.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D865 se usvaja u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite da vam pokažem dva dokumenta, prvi nosi oznaku 1D57-0096. Ja sam prepoznao, gospodine Dawes, da vi ovo niste videli, ali ja samo želim da pogledate sadržaj ova dva dokumenta. Ovo je prvi izveštaj od 11. avgusta 1995. godine načelnika IV gardijske brigade, i pokušaćemo da brzo prođemo kroz ove stranice jer imamo još jedan dokument.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pređemo na sledeću stranicu. Vidite više stvari, vidite popis ratnog plena zaplenjen u *Oluji*, operaciji *Oluja*. Na desnoj strani zabeležena je količina i/ili težina ovih stvari. Ako možemo da pređemo na sledeću stranicu, nemam ideju šta je uređaj za podmazivanje, ali bila su dva takva. Ako možemo da pređemo na sledeću stranicu, na toj stranici, vidite kancelarijski materijal, stolice. Sledeća stranica, mašine za pranje, kuhinjsko posuđe, i tako dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što počnemo da govorimo o ovome, gospodine Dawes, želim da vam pokažem još jedan dokument, pa možemo proći kroz ovo što je brže moguće, a to je dokument po Pravilu 65 ter broj 2053. Ovo je nešto duži spisak. Ovo je popis stvari koje su prikuljene kao ratni plen od strane IV gardijske brigade, dana 13. avgusta 1995. godine upućeno je Splitskoj vojnoj oblasti, komandantu lično. Ponovo, mi govorimo o spisku oduzetih stvari. Ako samo možemo da prođemo kroz ovo po redosledu, zabeleženi su neki biološki i hemijski komadi. Sledeća stranica, uglavnom iste stvari. Sledeća stranica.

ADVOKAT KEHOE: Da pređemo na stranicu 7 ovog dokumenta. Počeli smo da govorimo o oduzetom oružju različitih vrsta. Možemo li da pređemo na sledeću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sledeća stranica, prelazimo na nešto konkretnije stvari: stereo uređaje, video rekordere, zamrzivače. Sledeća stranica govori o kamionima i automobilima. Sledeća stranica, još oružja.

ADVOKAT KEHOE: Idite dve stranice gore.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na dnu stranice, primećujemo neka vozila marke *fiat, opel*.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pređemo na sledeću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vidimo opet još kamiona. Sledeća stranica uključuje: pisaće mašine, dodatnu radio opremu, frižidere na dnu stranice, zamrzivače, šporet na plin.

ADVOKAT KEHOE: Sledeća stranica.

SUDIJA ORIE: Shvatio sam da upućujete na jedan frižider.

ADVOKAT KEHOE: Frižider?

SUDIJA ORIE: Koristili ste množinu.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Dva su zamrzivača.

SUDIJA ORIE: Jedan frižider.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Ako sam ja propustio da kažem, sudijo, dokument govori...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sledeća stranica, stranica 15, na vrhu te stranice, ako možemo da podignemo gore, imamo 6 televizora, video rekorder. Ponovo prema dnu stranice, imamo vozila marke *mercedes* i *lada*.

ADVOKAT KEHOE: Možete li da predemo preko sledeće stranice, i sledeće stranice, molim vas. Sledeća stranica, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo, imamo dva televizora u boji, audio uređaj.

ADVOKAT KEHOE: Možemo li da predemo na sledeću stranicu, i opet kroz sledeću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vidimo još jedan televizor u boji.

ADVOKAT KEHOE: Znam da sam u jednom trenutku video nekoliko frižidera, sudijo, toga se sećam, iskreno, gde su bila dva frižidera na vrhu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nastavljajući na sledećoj stranici: 7 televizora u boji u komandnom centru, kasetofon, zamrzivač, još jedan frižider, različite vrste oružja.

ADVOKAT KEHOE: Nastavljamo. Sledeća stranica, molim vas. Različite vrste automobilske opreme. Sledeća stranica, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovde, prema dnu, imamo još kancelarijskog nameštaja, 15 kancelarijskih stolova, tri stolice.

ADVOKAT KEHOE: Sledeća stranica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo, imamo još kancelarijskog nameštaja, 38 kancelarijskih stolica, sliku, 69 kancelarijskih stolica, drvenih i metalnih.

ADVOKAT KEHOE: Idemo na sledeću stranicu, a onda idemo na poslednju stranicu. Mislim da ima još jedna, poslednja stranica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dawes, ove stvari kao što su: nameštaj, televizori, stereo uređaji, i tako dalje, koje ste videli na ovoj listi, da li su to te vrste stvari koje ste vi videli kako ih HV sistematski odvađa i stavlja u kamione?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku ja ću ponuditi na uvrštenje dokument koji nosi oznaku 1D57-0096, kao i dokument po Pravilu 65 ter broj 2053.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovi dokumenti će biti dokazni predmet Odbrane broj D866 i dokazni predmet Odbrane broj D867.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D866 i dokazni predmet Odbrane broj D867 se usvajaju u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pomenuli ste dok ste prolazili kroz Knin 6-tog, da ste bili zaustavljeni na kontrolnom punktu od strane vojne policije, kad ste se vraćali. Da li se sećate toga?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Neko vreme ste proveli u i oko oblasti Knina sve do novembra... ili oktobra... oktobra, mislim da je to oktobar 1995. godine i videli ste samo nekoliko kontrolnih punktova vojne policije, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite da vam pokažem dokument po Pravilu 65 ter broj 2747. Ponovo, ja razumem da ovo nije dokument koji ste vi videli, gospodine Dawes. Ja samo želim da pogledate sadržaj dokumenta, pa možemo malo razgovarati o tome. Ovo je izveštaj 5. čete 72. bataljona vojne policije iz Sinja.

ADVOKAT KEHOE: Primećujem da postoji greška u dokumentu, časni Sude, ako možemo da se vratimo na stranicu na BHS-u. Primetili smo da je BHS... moj kolega gospodin Mišetić je

primetio da stoji 5. četa u „Kninu“, a u BHSoriginalu kaže se „Sinj“. Dakle, mislim da to možemo ispraviti i učitati radi tačnosti.

SUDIJA ORIE: To bi bilo značajno.

SVEDOK DAWES: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je dokument od 8. avgusta 1995. godine izveštaj o stvarima koje su privremeno oduzete na kontrolnim punktovima u zoni odgovornosti 5. čete vojne policije Sinj.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da prođemo kroz ovo, na dnu stranice, opisuju se te stvari. Ako možemo da pređemo na vrh te stranice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste primetili vozilo marke *mercedes*, motor.

ADVOKAT KEHOE: Kolona sa desne strane, kako bismo razjasnili, gde je zabeleženo „mesto gde je nađeno i oduzeto“ i pominje se lokacija u Kninu gde su te stvari... Moram da kažem, sudijo, radi tačnosti, pod brojem 4 se kaže se „DVD plejer“. Ja znam da sam star, ali mislim da 1995. godine nismo imali DVD plejer. Ali to odražava ono što u stvari stoji u originalu, ako možemo da se vratimo na prvu stranicu pod brojem 4. Zabeleženo je da je to video, a ne DVD plejer. Ponovo, ovo je dokument po Pravilu 65 ter, i možda možemo da ispravimo taj prevod. Možda 1995. godine i jesmo imali DVD plejer, a da sam ja to propustio, ali ne mislim da je tako. U svakom slučaju, sudijo, ako možemo da nastavimo sa ovom stranicom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zabeleženo je da ste videli različite lične stvari, kako idemo ka dnu ove stranice: televizori pod 10; televizori pod 16; DVD plejer pod 17.

ADVOKAT KEHOE: Nastavljamo dalje, sledeća stranica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo imamo, nakon toga omiljena harmonika, još jedan par televizora, video rekorderi, televizori. Ponovo, prema dnu te stranice, 41, imamo još televizora. Sledeća stranica, pisaća mašina, stereo uređaj. Ponovo idemo ka dnu stranice, nakon oružja, još stereo uređaja.

ADVOKAT KEHOE: Idemo na sledeću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Još zaplenjene elektroničke opreme, pod brojem 62 još jedan televizor, pod 70 automobil, kasetofon pod 78. Sledeća stranica, bicikl, još jedan televizor pod 95; pisaća mašina pod 102.

ADVOKAT KEHOE: Sledeću stranicu, molim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo, različite vrste opreme: muzička oprema; video kamere, kasetofoni pod 104, televizor pod 124, automobil pod 127. Sledeća stranica, još

televizora pod 129, 136, 143, 151, 153; kao i još automobila pod 149, 153, 154. Sledeća stranica, različite vrste ličnih stvari. Sledeća stranica, ponovo još elektroničke opreme kao i naoružanja. Sledeća stranica, ponovo, još opreme za mašine; stereo uređaji pod 213, kao i različita vozila pod 218, 221, 222 i to je sve. Gospodine, ovaj konkretni spisak predmeta koje je vojna policija zaplenila na kontrolnim punktovima, da li su ove vrste predmeta ono što ste vi videli da je bilo konfiskovano od strane vojne policije u ili oko oblasti Knina tokom vašeg boravka tamo?
SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja nikada nisam video da je vojna policija konfiskovala predmete; video sam da su hrvatski vojnici konfiskovali stvari.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo da razjasnimo, dok ste prolazili (kontrolne punktove), vi nikada niste primetili da je vojna policija zaustavljala vozila i konfiskovala stvari od njih?
SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja sam video da zaustavljaju vozila; ja ih nikada nisam video kako konfiskuju stvari.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku, mi ćemo ponuditi na uvrštenje dokument po Pravilu 65 ter broj 2747.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D868.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D868 se usvaja u spis.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da dobijem jedan trenutak, časni Sude.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, kada se izašli iz baze 6-tog, vi ste primetili 6-tog da su i civili pljačkali, zar nisu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Moguće da je bilo nekih civila koji su pljačkali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svakako, kada ste govorili o pljačkanju, da li ste vi pravili razliku ili da li ste zaključili da su to bili civili koji su se vratili na to područje i koji su pljačkali stvari?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, jer je hrvatska vojna policija bila veoma striktna prvih nekoliko dana ili... izvinite, tokom prve nedelje u davanju dozvola civilima sa obale da uđu na područje bivše RSK.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem dokazni predmet Tužilaštva broj P352.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, primetio sam da četvrta i peta kolona nisu prevedene u dokumentima koje smo upravo uvrstili u spis. Jedini prevod koji smo našli... vi ste to videli?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Ja samo to video.

SUDIJA ORIE: Možda uz pomoć...

ADVOKAT KEHOE: Dobićemo to...

SUDIJA ORIE: Da. Neće nam trebati puno, samo brojeve treba dodati, osim ako se strane slažu da možemo... da su oni od manjeg značaja i da svrha nuđenja dokumenta na uvrštenje je da nađemo koja je vrsta stvari bila oduzeta.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja sam sklon da se ne složim sa tim. Tužilaštvo će svakako iznositi tvrdnje u vezi sa brojem predmeta koji su prikazani u dokumentu, ali mi ćemo raditi zajedno sa Odbranom da se to ispravi.

SUDIJA ORIE: Ja ne govorim o brojevima. Ja ne govorim o brojevima nego govorim o tome da mislim da ukazivanje na to gde su oni tačno oduzeti, nije popunjeno za sve predmete. Ja ne govorim, ponovo, o brojevima jer su oni prevedeni. Gospodine Russo, da li smatrate da, u suprotnom to bi bio dodatni napor koji, ako nam ništa ne donosi, svakako bi ga trebalo izbeći.

TUŽILAC RUSSO: Svakako, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Želeli bismo da čujemo i vas, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u duhu toga... ovo je dokument Tužilaštva. U duhu toga da ga učinimo što tačnijim, mi ćemo preduzeti sve korake kako bi to učinili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Skrećem vam pažnju na izveštaj koji je... to je izveštaj o situaciji UN sektora Jug od 6. avgusta, prvog dana kada ste rekli da ste izašli napolje.

ADVOKAT KEHOE: Ako pređemo na poslednju stranicu, paragraf F na poslednjoj stranici... izvinjavam se, to je pretposlednja stranica. Izvinjavam se. Ako možemo da uvećamo paragraf F, pet redova niže.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Autor izveštaja o situaciji u sektoru Jug je zabeležio: „Više civila, uključujući i automobile sa splitskim registarskim tablicama, je viđeno u Kninu.“ Da li je to vaše iskustvo, gospodine Dawes, da je u Kninu bilo više civila već 6. avgusta i da su vozila sa registarskim tablicama Splita vozila unaokolo?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne sećam se da sam to video, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sećate se, gospodine, da kada ste 8-mog išli putem za Drniš – a ja se pozivam na vašu izjavu, dokazni predmet Tužilaštva broj P980, stranica 10,

četvrti paragraf odozdo, druga rečenica: „Vojnici i civili su pljačkali kuće duž celog puta.“ Da li vidite to?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, vidim to sada.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A pod „Vojnici“ mislite na ljude koji su bili u maskirnim uniformama, tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislim da su bili u potpunim... od glave do pete su bili u uniformama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vojnici su bili na istom mestu kao i civili, zar nisu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Čini se da je tako, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi ne znate za nikakvu vojnu operaciju, odobrenu vojnu operaciju u kojoj su civili i vojnici delovali zajedno, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako možemo...ja ću sada preći na drugu temu.

SUDIJA ORIE: Gledam na sat, ako ste...Dozvolite mi samo da pokušam da razumem. Vi kažete da pređete.

(Odbrana se savetuje)

SUDIJA ORIE: Vi prelazite na drugu temu?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Onda, osim ako možete da to završite u naredna dva ili tri minuta, bolje da imamo pauzu.

ADVOKAT KEHOE: U stvari, ne mogu to da završim za dva ili tri minuta.

SUDIJA ORIE: U redu. Imaćemo pauzu za dva ili tri minuta.

ADVOKAT KEHOE: Izvinite, ne mogu.

SUDIJA ORIE: Oh, ne možete.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo imati pauzu. Gospodine Kehoe, možete li da nam kažete otprilike koliko će vam vremena još trebati?

ADVOKAT KEHOE: Ne više od jednog sata, sudijo.

SUDIJA ORIE: Hm.

ADVOKAT KEHOE: Jedan sat.

SUDIJA ORIE: Razmotrićemo to. Imaćemo pauzu do 11.00 časova .

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, Pretresno veće je razmotrilo vreme i jednoglasno zaključilo da vam ostaje još 45 minuta. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Još nekoliko tema, gospodine Dawes. Prva je na stranici 17 vaše... oprostite, stranica 11 vaše izjave iz 1996. godine. Govorili ste o ubistvu Milana Babića. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu vi razgovarate sa dve starije gospođe u selu koje su vam rekly da je čovek koji je nosio uniformu HV-a sa svetlom munjom na ramenu došao i ubio Milana Babića, a razlog koji su vam ove dve žene rekly je taj da je vojnik HV-a tražio dve svinje, a ovaj je odbio?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je ono što mi je rečeno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tokom glavnog ispitivanja, rekly ste nam na stranici 10.381, red 13, i to ide do stranice 10.382, red 5, da je Milan Babić bio Hrvat?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, iz priče koju ste nam ispričali, hrvatski vojnik je ušao u hrvatsko selo i pucao u Hrvata zato što nije dao vojnicima svinju?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate, gospodine, da li je to bilo... ja sam razumeo tu priču. Da li znate da li je ili nije to bila neko vraćanje ili neka osveta između ovih Hrvata?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ne znate ništa drugo osim onoga što ste nam upravo rekly, da je Hrvat ubio Hrvata zbog svinje?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tako su mi rekly dve hrvatske žene.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da pređem, gospodine, ako mogu, na vaše putovanje 6-tog. U vašoj izjavi na stranici 8 – i ponovo kada kažem ”u vašoj izjavi“ ja govorim o izjavi iz 1996. godine – otprilike tri četvrtine niz stranicu, na stranici 8, vi ste приметili, kada ste izašli sa Andries Drayerom: „Bili smo svesni... “ to je druga rečenica, izvinjavam se, „Bili

smo svesni da se dešavaju pljačke i želeli smo da odemo u grad da prikupimo ličnu opremu pre pljačkaša.“ Da li vidite to?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, išli ste u grad da pokupite lične stvari, u centar grada?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Anries Drayer je išao u centar grada da pokupi svoje. Moje stvari su već bile u bazi. Nisam imao stvari u centru grada.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li biste se složili sa mnom da to nije ono što ste rekli u izjavi?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ovo bi bilo tačnije reći - da ste vi išli centar da pokupite Drayerove stvari, a vi ste mu samo pravili društvo. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je bilo kada je već bilo ograničenje kretanja 6-tog. Zar to nije tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi takođe znate da je mnogo ljudi želeo da izađe iz baze 6. avgusta i bili su sprečeni da to urade, zar nisu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što sada predemo na ono što ste videli 6-tog, ja sam razumeo da, pošto ste se vratili sa vašeg putovanja 6-tog u Vrliku, Krku i Kistanje i tako dalje, da ste se vratili i rekli ljudima u UN-u šta ste videli. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne mogu se setiti. Prirodno je da bih to uradio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kome ste to rekli?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nemam ideju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da malo... da malo razgovaramo o ovoj izjavi, i da krenemo redom, počecemo od dna stranice 8. Vi ste rekli da ste izašli iz baze i išli u smeru Drniša u Vrbnik, zar ne? Zatim ste rekli da ste videli osam do deset tela koja su bila na raskrsnici u vrećama za leševe, zar ne? Govorim o istom tom paragrafu pri kraju.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi nemate ideju kako su ovi ljudi bili ubijeni, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nemam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Isto tako nemate ideju odakle su došla ova tela?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nemam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, koliko vi znate, oni su mogli poginuti u borbenoj operaciji ili u bilo kojoj drugoj mogućnosti. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Bili su mrtvi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro. Rekli ste nam da je Vrbnik – ponovo govorim o stranici 8 pri dnu – išli ste u Vrbnik, a to je selo sa otprilike 50 kuća?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Raštrkanih. Sam gradić Vrbnik je prilično mali, ali ima raštrkanih zgrada oko mesta. Otprilike. Ja nemam ideju kako je danas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Recite nam malo o tom putovanju. Vi ste prošli kroz Vrbnik i videli te vreće sa leševima na raskrsnici. Ja sam razumeo da niste stali da pregledate te vreće sa leševima. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ono što ste vi primetili u Vrbniku videli ste dok ste prolazili kroz njega?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste se zaustavili u Vrbniku?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, ne. Stali, mislite izašli iz vozila?

Možda smo zaustavili vozilo i napravili pauzu, ja ne mogu da se setim toga. Ne sećam se da smo izlazili iz vozila.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se sećate da ste zaustavili vozilo?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi u ovom delu kažete da ste videli „nekoliko vojnika HV-a“. Da li vidite to? „Mi smo bili u civilnoj odeći, nismo izlazili iz vozila. Videli smo nekoliko vojnika HV-a.“ Da li vidite to?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi nemate ideju šta su ti hrvatski vojnici radili, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ne znate da li su oni bili deo jedinice ili su samo nosili maskirnu uniformu, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pretpostavljam, gospodine, da se niste zaustavljali i razgovarali sa tim vojnicima?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo ste nastavili da vozite kroz mesto?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je ono čega se sećam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako možemo da pređemo na vašu mapu.

ADVOKAT KEHOE: Ovo je P...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ja pokušavam da... mi smo na dnu stranice 8?

ADVOKAT KEHOE: Da, mi smo na dnu stranice 8.

SUDIJA ORIE: „Mi smo videli nekoliko vojnika HV-a.“ Vi ste rekli: „Vi nemate ideju da li su bili deo jedinice ili su samo nosili maskirne uniforme.“

ADVOKAT KEHOE: „Samo bili u maskirnom.“

SUDIJA ORIE: Da. Ja ovde ne vidim maskirne uniforme, da li su oni nosili maskirne uniforme, da li su?

ADVOKAT KEHOE: ...(preklapanje govornika)... Mogu da razvijem to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim, vi ste videli...

SUDIJA ORIE: Pa ja samo pokušavam da otkrijem šta je u njegovoj izjavi i kako je on prepoznao da su oni vojnici HV-a. Drugo pitanje koje nije jasno, vi ste rekli: „Vi nemate ideju šta su oni radili.“ U izjavi je opisano da su oni nosili televizore, video uređaje i slične stvari, što je bar neka aktivnost.

ADVOKAT KEHOE: Razumem, sudijo.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: Dozvolite da razvijem prvu stvar.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na dnu stranice 8, da li je tačno reći da ste vi videli nekoliko osoba u maskirnim uniformama. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja kažem nekoliko – kada kažem „HV“ ja ne mogu da se setim da li sam video da li su oni imali neke oznake, ali očigledno je da su bili u uniformama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zaključili ste da su oni bili vojnici... zaključili biste da su oni bili vojnici jednostavno na osnovu činjenice da su bili u maskirnom. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da ste nam rekli...

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Puna maskirna uniforma.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da ste nam rekli da se niste zaustavili i razgovarali sa njima?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U vezi sa onim što su oni nosili, mislim na televizore i slično, vi u ovom trenutku nemate ideju da li su oni te stvari popisivali na slične liste koje smo vam pokazali ranije, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne znam da li su oni vodili evidenciju o tim predmetima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da...

ADVOKAT KEHOE: Izvinite, sudijo – ako je to bilo – da bi bilo jasno, verujem da...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: ...je bilo dovoljno. Hajde da pređemo na dokazni predmet Tužilaštva broj P983, i ako možemo da vidimo obimniji dokument u kom se nalazi u P983... ako mogu na trenutak da napravim pauzu, gospođu poslužiteljko, i da zamenim ovaj zahtev sa dokumentom koji nosi oznaku 1D57-0114. Časni Sude, samo da bismo razjasnili, ovo je dokument sa više stranica, a ova prva strana je uvećan dokazni predmet Tužilaštva broj P983.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu, gospodine Dawes,i... ispravite me, molim vas, ako u bilo kom smislu grešim.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nema problema.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako pogledamo ovu stavku, vi ste rekli da ste otišli iz Vrlike. Ja razumem, iz vaše izjave, da ste otišli iz Vrlike, to je na dnu stranice 8, u manastir Krka, što je navedeno na dnu stranice. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Kao generalni pravac, tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ste sledili donji deo puta, prošli ste manastir Krka i stigli u Kistanje. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sad...

TUŽILAC RUSSO: Izvinite. Možemo li samo da ispravimo zapisnik. Ja mislim da se to pojavljuje u 16. redu: „Otišli ste iz Vrlike. Ja razumem iz vaše izjave, da ste otišli iz Vrlike, to je na dnu stranice 8...” Ako se pozovemo na mapu, mislim da se radi o Vrbniku, a ne o Vrlici.

ADVOKAT KEHOE: Apsolutno ste u pravu, gospodine Russo.

SUDIJA ORIE: Dozvolite samo da vidim. Imam poteškoća u pronalaženju manastira Krka na dnu. Ja to vidim na vrhu stranice 8... 9.

ADVOKAT KEHOE: To će biti jasno na sledećoj stranici.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je ponovo 6. avgust, kada je ograničenje kretanja bilo na snazi. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nije trebalo da budem u mogućnosti da napustim bazu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Uz pojašnjenje da...

ADVOKAT KEHOE: Cenim to, gospodine Russo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...Pojašnjenje na koje nam je ukazao gospodin Russo, otišli ste u Vrbnik, i onda ste skrenuli levo donjim delom ove petlje prema manastiru Krka, tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nisam siguran da li je to bilo levo, ali, da, u redu, to je taj pravac.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Donji deo?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne znam na šta mislite pod „donji deo“?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, to je krug.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Oh.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vidite gde je Vrbnik?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, u redu. Slažem se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, idući iz Vrbnika, išli ste putem levo. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I vi ste...

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pređemo na sledeću kartu, to je ponovo uvećana putanja kojom ste vi išli. Ako mogu, časni Sude, vidite da je Krka obeležena u ovom krugu?

SUDIJA ORIE: To je jasno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, išli ste ovim putem, gospodine, pored Krke, gore do Kistanja. Da li je to put kojim ste išli?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kako ste prešli reku?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislim da postoji most, levo od manastira Krka.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, tamo ne postoji most, gospodine?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Gospodine Kehoe, ja sam bio službenik za pitanja smeštaja u sektoru Jug. Ja sam tim putem prolazio dva ili tri puta nedeljno tokom godine. Konkretno kojim sam tačno seoskim putem išao, ja nisam siguran, ali to je opšti pravac kojim sam išao tog dana.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste nam da ste to zabeležili i da je to ušlo u evidenciju Tužilaštva?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Možemo li da se vratimo na originalnu mapu, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinite. Rekli ste nam da ste išli ovom putem u Kistanje, a činjenica je da takvog puta nema, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja kažem da ima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Hajde da pređemo na drugu mapu u ovom nizu. Ovo je mapa sa *Google earth* i tu je manastir Krka, i ja vam predočavam, gospodine, da tu nema i nikad nije ni bio nikakav most preko reke Krka, na toj ili u blizini te lokacije, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Kada je ova *Google earth* mapa snimljena?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja sam vam, gospodine, postavio pitanje, da li razumete moje pitanje?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Možda možete da kažete ponovo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Moje pitanje za vas, gospodine: da li je tačno da nema mosta i nikada nije ni bilo preko reke Krka, kao ni u blizini manastira Krka, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne znam kako da odgovorim na vaše pitanje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da pređemo na sledeću mapu. Možda će to pomoći.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ako predočite *Google earth* sliku svedoku kao podršku vašem pitanju, a onda ako svedok kaže: „Kada je to snimljeno“, a posebno ako vi kažete „Nikada nije ni bilo“, ja onda mislim da bi bilo umesno da date odgovor svedoku, pre nego da kažete da nije odgovorio na pitanje.

ADVOKAT KEHOE: Razumem, sudijo.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je prikaz *Google eartha* koji se upravo sada može videti

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Dakle, to nije snimljeno u vremenskom okviru operacije *Oluja*?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne, gospodine.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Dakle, ono što vam govorim, časni Sude, je da je bila putanja koju sa ja prošao tog dana. Ako se vratite na moju prvobitnu putanju, ja mogu objasniti kako sam nacrtao tu putanju, što može doneti još neka olakšanja ovoj situaciji.

SUDIJA ORIE: Ako postoji neka potreba da to objasnite. Hajde da prvo vidimo koje je sledeće pitanje koje će vam gospodin Kehoe postaviti, a onda ako postoji bilo kakva potreba za daljim objašnjenjima kako ste nacrtali putanju na krati, mi ćemo vam dati priliku, ili ćemo vas čak to pitati. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Možemo li da predemo na sledeći grafikon u ovom nizu, to je isti ugao, Kistanje u levom gornjem uglu i manastir Krka u centru fotografije, i reka Krka koja protiče na kojoj nema mosta. Sledeća karta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovde imamo u stvari dve lokacije gde se nalazi most na reci Krka; područje 1 i područje 2 se odnose na to.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da predemo na sledeću kartu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo *Google earth* mapa na kojoj su lokacije ta dva mosta.

ADVOKAT KEHOE: A onda sledeća karta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koristeći dokazni predmet koji imamo, dokazni predmet Tužilaštva broj P983 i lokaciju mosta 1, imamo oboje oznaku iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj 983 kao i satelitski – satelitsku *Google* mapu koja odražava most.

ADVOKAT KEHOE: Ako predemo na sledeću mapu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je lokacija mosta 2, opet sa leve strane, dokazni predmet Tužilaštva broj P983, lokacija mosta, a u krugu nalazi se most, ponovo *Google earth* mapa.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku, mi ćemo ponuditi na uvrštenje dokument koji nosi oznaku 1D57-0114.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja bih uložio prigovor na sve osim na prve dve stranice. Ja ne mislim da je svedok obezbedio ikakav osnov za preostale dokazne predmete. Uostalom, mislim da je on rekao da se ne slaže sa njima.

ADVOKAT KEHOE: Mi ćemo onda ponuditi ovo na usvajanje bez posredstva svedoka, časni Sude, kako bi časni Sud to razmotrio.

TUŽILAC RUSSO: Ponovo, mi ćemo staviti prigovor i na to, časni Sude.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Prigovor je odbijen. Gospođo sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D869, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D869 se usvaja u spis.

ADVOKAT KEHOE: Da se vratimo na prvu kartu u ovom nizu, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P983.

SUDIJA ORIE: Možda u svetlu odgovora koji je svedok dao na pitanje koje ste mu postavili, da mu sada damo mogućnost, kao što je on ponudio ranije - da objasni kako je označio ovu putanju na mapi, naročito s obzirom na pitanja koja su vam postavljena. Očigledno da je stanovište Odbrane Gotovine da ovo gde vi kažete da ste išli ovom putanjom i prešli reku, gde se nalazio most, očigledno je pozicija Odbrane Gotovine da tu nije bio most.

SVEDOK DAWES: Gospodine, da se vratim u april, na mom putu za Avganistan, ja sam se zaustavio u Hagu i tužilac mi je ovu mapu, ja mislim, pokazao prvi put. On me je u aprilu pitao da nacrtam opšte područje, putanju koju sam prešao, koja je odgovarala mojoj izjavi. Ta karta je otprilike dugačka jedan metar i široka jedan metar, i ja sam u roku od pet minuta nacrtao tu generalnu putanju koju sam prešao. Ja ne mislim da je to bila najbolja mapa koju sam ja mogao dati. Da mi je bila pokazana karta sa svim putevima, ja bih nacrtao tačniju mapu. Ono što vam ja govorim jeste da je ovo opšte područje koje sam ja nacrtao tog dana, i ja sam definitivno išao u Vrbnik, Kistanje, Srb i Knin zaobilaznim putem i zaobišao sam manastir Krka. To je ono što ja kažem.

SUDIJA ORIE: Što bi onda značilo da put koji ste obeležili gde ste prešli reku možda nije tačan; da li je to tačno?

SVEDOK DAWES: Tačno.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se nadovežem na ono što ste upravo rekli, vi i dalje tvrdite da ste išli sa Andries Dreyerom, tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Išao sam sa Andries Dreyerom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde malo da govorimo o vašem prvom putovanju u Kistanje, i vi ste nam rekli da...ponovo, to se nalazi u vašoj izjavi – da ste videli kuće koje su bile

obeležene sa natpisom „hrvatska kuća.“ Koliko ste kuća videli koje su bile obeležene sa „hrvatska kuća“?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne mogu da se setim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, možete li nam dati bilo kakvu procenu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, ne mogu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate da li je – da li ste posetili Kistanje nakon 6-tog – navodno ste tamo išli 6. avgusta?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Možda sam išao, ali se ne sećam. To je bila moja oblast odgovornosti, ali se konkretno toga ne sećam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li su te kuće na kojima je bio natpis „hrvatska kuća“, da li su one, u stvari, nakon toga bile spaljene?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li ste pogledali?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste nam da ste potom otišli u Srb, i ja nastavljam sa vašom izjavom. U vašoj izjavi, prelazimo na sledeću stranicu, na stranicu 9, vi ste videli neke osobe da leže mrtve pored puta. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A neke od tih osoba su imale različite vrste maskirne uniforme na sebi, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ne znate da li su ti ljudi bili civili ili vojnici, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, ne znam, ali znam da je tu bila i jedna žena koja nije imala maskirnu uniformu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste takođe videli vozilo na koja je pucano. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da pucano je iz pešadijskog naoružanja na vozila.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pored vozila Vojske RSK, da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislite, na vojna vozila Vojske RSK?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne sećam se da sam video vojna... mogu se setiti dve oznake *jugo*; i jedan koji je ličio na *volkswagen rabitt*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste u vašoj izjavi da ste videli napuštenu opremu Vojske RSK?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, to je bilo... ja mislim da sam govorio o tenku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ok. Izvinite. To je vozilo, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislim da sam pre mislio na putničko vozilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na to mestu... da li znate šta je povlačenje uz borbu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Poznat mi je taj termin.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li imate bilo kakvu ideju o tome dok se srpsko stanovništvo povlačilo sa vojskom RSK, da li su se borili dok su se povlačili?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja nisam bio tamo. Ja to ne bih znao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Izvinite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da zaokružimo ovo, gospodine Dawes, vi ponovo nemate informacija o tome kako su ove osobe poginule?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste nam da ste sa Andries Drayerom izašli 6-tog, i ono što ste rekli Pretresnom veću i u svojim izveštajima - vi ste mislili da su to bili značajni događaji za koje ste verovali da to treba da kažete Tužilaštvu i Pretresnom veću. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: O tom putovanju?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite da vam pokažem dokazni predmet Tužilaštva broj P72, stranica 6, paragraf 20. Gospodine Dawes, ovo je izjava koju je Andries Drayer dao timu Tužilaštva u vezi onoga što se dogodilo 6-tog. Bez čitanja naglas, možete primetiti da Drayer nije rekao ništa o putovanju u Vrbnik, Kistanje ili Srb 6-tog.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mogu to da pročitam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ja vam predočavam, gospodine - kako to da događaj od takve važnosti, po vašem mišljenju, može biti zaobiđen, možda zaobiđen od strane gospodina Drayera u vreme kada je na snazi bilo ograničenje kretanja?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja ću uložiti prigovor. To je poziv na čisto nagađanje o tome kako je razmišljao gospodin Drayer.

ADVOKAT KEHOE: Ja razumem... da je ovo stvar koju je Tužilaštvo uvelo u spis...

SUDIJA ORIE: Hajde da vidimo...

ADVOKAT KEHOE: ...i ja sam mu ponudio mogućnost da to objasni.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dawes, da li postoji bilo šta, prema vašem saznanju, što bi moglo da objasni zašto gospodin Drayer nije pomenuo to putovanje, a vi ste o tome dali opširan iskaz?

SVEDOK DAWES: Mogao bih da nagađam, časni Sude, ali to bi bilo nagađanje.

SUDIJA ORIE: Pa mi ne tražimo nagađanje, ali to je obično utemeljeno na nečemu. Da li prema vašem saznanju postoji bilo šta na čemu bi bilo zasnovano ono što vi želite da predstavite kao nagađanje?

SVEDOK DAWES: Ja mislim da je trenutno gospodin Drayer i dalje radnik UN-a. Nama je bilo dozvoljeno 6. avgusta da uđemo u grad Knin, ali nam nije bilo dozvoljeno da idemo u obilazak i da razgledamo.

SUDIJA ORIE: Da. Ono što vi kažete jeste činjenica da vam nije bilo dozvoljeno da idete na to putovanje je mogla biti osnova da se to ne pominje u ovom izveštaju. Da li je to to?

SVEDOK DAWES: Tačno, gospodine.

SUDIJA ORIE: Vi to povezujete sa činjenicom da vam nešto nije bilo dozvoljeno da uradite?

SVEDOK DAWES: Tačno.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u vezi sa tim odgovorom, to se temelji na činjenici da mu nije bilo dozvoljeno, to je razlog zašto on nije opisao to putovanje u Kistanje. Da li je to vaša izjava?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja ne znam da li bi to mogla biti moja izjava, ali to je ono što ja pretpostavljam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, oni nisu trebali ići ni u Knin, zar nisu... zar niste?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne. Ja mislim da nam je bilo dozvoljeno da idemo u Knin 6-tog.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na snazi je bilo ograničenje kretanja po Kninu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Postoje različiti nivoi ograničenja kretanja, posebno za službenike UN-a zadužene za sigurnost.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prelazimo na stranicu 6 – na stranicu 8, poslednji paragraf.
SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Skroz poslednji paragraf.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Treći paragraf od dna: „Andries je uspeo da izađe na glavnu kapiju tako što je rekao stražaru u jordanskom kampu o svojim bezbednosnim poslovima.“
SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je tačno. Ako se Andries bavio bezbednosnim poslovima u Kninu, mislim da bi mu bilo dozvoljeno da bude u Kninu. On je na kraju bio zadužen za bezbednost. Ja ponovo nagađam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, činjenica je zapravo da je on išao u Knin da proveriti svoje lične stvari, zar ne?
SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mi smo to učinili tokom kružnog dela putovanja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zar nije činjenica, gospodine Dawes, da je jedino mesto na koje ste vi išli 6-tog sa gospodinom Drayerom bio Knin? Zar to nije činjenica?
SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To nije činjenica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite da predemo gospodine, ako možemo na izveštaj o situaciji u sektoru Jug. Ovo je jedan od mnogih izveštaja, i ovaj je od 6-tog.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas, dokazni predmet Tužilaštva broj P351, da pokažemo prvu stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da predemo na stranicu 4. Vi ste rekli da je kapetanu Hillu bilo dozvoljeno da ide u Knin, zar ne?
SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne bih... da. Bilo bi razumno da mu je bilo dozvoljeno da ide u Knin, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na sredini stranice govori se o kapetanu Hillu, ja govorim o tački B pod zapovedništvom sektora Jug, gde se govori o odlasku gospodina Hilla u Knin, i na sredini paragrafa se kaže: „OC MP PL je ušao u zgradu tražeći spiskove onoga što je opljačkano i uništeno...“
SVEDOK DAWES – ODGOVOR: „Službenik zadužen za vod vojne policije“

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja samo to citiram: „...ali je pronašao malo dokaza o preturanju i bezobzirnom razaranju. Ova krađa je bila ograničena na krađu piva i prenosivih radio aparata...“ i nastavlja se dalje u opisivanju situacije.

SUDIJA ORIE: Da. Takođe piše „i tako dalje,“ nakon...

ADVOKAT KEHOE: Da, izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Predočio sam vam, gospodine, da u izveštaju nema ničeg o vašem putovanju u Kistanje ili Srb ili Vrbnik. Kome ste vi podneli izveštaj o tome?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pretresno veće, u tom pogledu, 6-tog...

ADVOKAT KEHOE: Ja ne želim da obmanem Sud da je ovo jedini izveštaj od 6-tog. Izveštaji od 6-tog su dokazni predmeti Tužilaštva broj P348, P349, P350, P351, P352. Izveštaji o situaciji 7-mog su dokazni predmeti Tužilaštva broj P353, P354, P355.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U svim tim izveštajima o situaciji tokom ta dva dana, gospodine Dawes, nema pomena o bilo kom vašem putovanju u Kistanje, Srb i Vrbnik i onome što ste vi zapazili, i ja želim da objasnite ovom Pretresnom veću zašto?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem zašto.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da dobijem samo trenutak, časni Sude.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja verujem da sam bio u svom vremenskom okviru, i ja nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kehoe.

SUDIJA ORIE: Obraćam se ostalim advokatima Odbrane, da li je situacija ista? Gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Nemam pitanja, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Isto, časni Sude, nemam pitanja. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, ima li bilo kakve potrebe za dodatnim ispitivanjem ovog svedoka?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dawes, dozvolite mi prvo da krenem od poslednjeg pitanja koje vam je upravo postavljeno. Vi ste već ukazali Sudu da vam nije bilo dozvoljeno da idete na taj put izvan Knina 6. avgusta. Možete li reći Sudu, s obzirom da vam nije bilo dozvoljeno da idete na taj put, da li biste podneli zvanični izveštaj ukazujući na to što ste uradili?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, ja ne bih podneo zvanični izveštaj.

ADVOKAT KEHOE: Ulažem prigovor. Ulažem prigovor. To je suprotno onome što je on upravo rekao. On je rekao da je rekao ljudima u štabu. To je ono što je on rekao tokom unakrsnog ispitivanja.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, on je možda rekao ljudima koji su bili u štabu; to ne znači da je on podneo zvanični izveštaj.

SUDIJA ORIE: Da li je to ono što je on rekao, da je on rekao, ili da on to pretpostavlja. Dozvolite mi da pogledam. Možete li mi reći stranicu i red na koji se pozivate, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE:...(preklapanje govornika)... Gospodin Mišetić to proverava.

SUDIJA ORIE: Da. Koliko se ja sećam, on je rekao nešto poput: *Bilo bi logično da pretpostavim.*

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: To, naravno, nije isto kao ono što ste vi rekli. „On je rekao“ nije isto što i „Ja pretpostavljam“ ili „Bilo bi logično“, to pre podrazumeva rekonstrukciju nego stvarno znanje, a podneti izveštaj i reći, naravno, nije potpuno isto. Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dawes, juče vam je bilo postavljeno pitanje u vezi sa jednim vašim komšijom koji je imao u svom dvorištu protiv-avionsko oružje, i ja mislim da ste vi ukazali da je to bilo u jednom od vaših ranijih smeštaja u Kninu. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To su bila prva dva meseca kada sam živeo u Kninu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Koji bi to bio vremenski okvir?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Morao bih da proverim u onome što sam zapisao i da pronađem kada sam stigao u Knin, ali to bi bila prva dva meseca.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete to proveriti na prvoj stranici vaše prve izjave. Mislim da se tu ukazuje kada ste stupili na dužnost.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Od maja, to je bio moj prvi stan, znači to je bio maj/jun, možda delimično jul 1994. godine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A možete li reći Sudu kada ste poslednji put videli ovo protiv-avionsko oružje?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je bilo dok sam tamo živio.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislim da ste takođe ukazali da je on koristio ovo protiv-avionsko oružje da puca na letelice za navođenje. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislim da sam rekao da bi bilo moguće da je on pucao na letelice za navođenje. Ja se lično sećam da je on samo pucao po završetku fudbalskih utakmica i košarkaških utakmica.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li reći Sudu da li ste vi ikad videli njega da puca na bilo koju vrstu aviona?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, ne sećam se.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Takođe vam je postavljeno pitanje, gospodine Dawes, o mrtvim civilima koje ste videli, ili o onome što ste rekli da su bili mrtvi civili na ulicama i trotoarima u centru Knina tokom vašeg prvog putovanja 4. avgusta. Ja mislim da vas je gospodin Kehoe pitao da li znate ili ne da li je neko od tih muškaraca bio deo Srpske Vojske Krajine ili ne. Ja bih želeo da kažete Sudu da li ste videli neke mrtve žene na ulicama Knina?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A u vezi sa mrtvim muškarcima koje ste videli, možete li reći Sudu da li su svi oni, neki od njih, ili niko od njih imali punu vojnu uniformu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Niko od njih nije imao punu vojnu uniformu, ali su neki od njih bili delimično u vojnoj uniformi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Sudu da li je bilo ko od tih mrtvih ljudi koje ste vi videli imao oružje uz ili pored sebe?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne sećam se da sam video ikakvo oružje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Takođe vam je postavljeno pitanje, gospodine Dawes, o 12 ili 15 vojnika Vojske RSK koje ste videli u Potkonju tokom jednog od vaših putovanja 4. avgusta, i ja bih želeo da kažete Sudu da li je ili nije bilo granatiranja u Potkonju dok ste vi bili tamo?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Nije bilo direktnog granatiranja u Potkonju. Bilo je granatiranja na širem području, ali ne direktno na to selo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Sudu da li vam se činilo da su tih 12 ili 15 vojnika RSK delovali u okviru neke jedinice ili na drugi način?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Oni su bili u potpunoj panici šta da rade sa sobom i njihov prvi... ja mislim da je njihov prvi posao... njihova prva logična pomisao, pretpostavljam je bila da kidnapuju grupu nenaoružanih posmatrača UN-a, da ih uzmu za taoce. Dakle, ja bih... rekao bih vam da su se ponašali na nevojnički način.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Takođe vam je postavljeno pitanje o četiri kamiona Vojske RSK koje ste videli 4. avgusta kako prevoze lakše povredene vojnike; i vi ste na zahtev Odbrane obeležili na fotografiji Knina snimljenoj iz vazduha pravac u kom su se oni kretali. Želeo bih da vas vratim na to. To je stranica 6 vaše prve izjave, ja ne znam...

TUŽILAC RUSSO: Ja nisam siguran, časni Sude, ali ako možemo ponovo da učitamo taj dokazni predmet koji je on obeležio i da onda stavi dodatne oznake u njega, i da se to onda može uvesti kao sledeći dokazni predmet?

SUDIJA ORIE: To se može usvojiti kao sledeći dokazni predmet. Gospođo sekretarko, ako ne grešim? Dakle, mi ćemo to pokazati i onda ćemo to ponovo sačuvati sa dodatnim oznakama. To je ono što vi predlažete.

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Hvala. U tom slučaju, ja ću pozvati gospođu sekretarku da pozove dokazni predmet Odbrane broj D864.

SUDIJA ORIE: Da. To je isto kao i dokazni predmet Tužilaštva broj P62, koji je naravno, osnovni dokument na koji su oznake dodate.

TUŽILAC RUSSO: Da, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dawes, gledajući stranicu 6 vaše izjave, a to je na dnu prvog celog paragrafa, gde vi ukazujete da: „Pre nego što smo napustili to područje, videli smo četiri kamiona Vojske RSK sa lakše ranjenim osobljem kako dolazi iz smera Strmice.“ Kaže se: „Mi smo ih prošli kod policijske stanice i morali smo da zaustavimo oklopno vozilo da bi oni prošli. Otišli su u smeru severo-zapada. Na raskrsnici pre glavnog puta sreo sam nekoliko vojnika Vojske RSK iz takozvane brigade *Minđušari*.“ Ako možete da ukažete na mapi koja je na ekranu, ja ću zamoliti sudskog poslužitelja za pomoć da označite crvenom bojom, u delu gde ste rekli da su oni prošli pored vas pored policijske stanice; i kad ste rekli da su otišli u smeru severo-zapad, ako možete da pokažete na ovoj karti gde ste mislili da u otišli u smeru severo-zapada?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Svakako. Prvo ću označiti policijsku stanicu, a onda vaše drugo pitanje je bilo u vezi sa opštim smerom kojim su oni putovali, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Tačno.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: (svedok obeležava)

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Ako mogu ovu mapu da ponudim na uvrštenje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Shvatam da nema prigovora. Gospođo sekretarko, već označeni dokument sa dodatnim oznakama će biti...

sekretarka: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P984, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P984 se usvaja u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dawes, pokazano vam je nekoliko izveštaja...

ADVOKAT KEHOE: Izvinite, izvinite. Samo pojašnjenje, sudijo, mislim da je to postao dokazni predmet Tužilaštva broj 984, ali sam razumeo – ispravite me ako grešim, gospodine Russo – ja mislim da je jedna od vaših fotografija iz vazduha koju je svedok obeležio pod brojem 984.

TUŽILAC RUSSO: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Nije mi potpuno jasno. Ja mislim da je dokazni predmet Tužilaštva broj P62 koji je označen u vezi sa onim što je svedok primetio, ja mislim, ljudi koji su dolazili iz oblasti Strmica, ako ne grešim. Svedok je objasnio ono što mi ne možemo videti na ovoj mapi da je raskrsnica istočno od toga, i on je ukazao na taj smer.

ADVOKAT KEHOE: Možda nisam jasan, sudijo. Mislim da je P984 već uveden u spis, a mislim da smo ovo upravo usvojili bez prigovora kao dokazni predmet Tužilaštva P984.

SUDIJA ORIE: Da, ali ovde se nalaze dodatne oznake, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mislim da gospodin Kehoe pokušava da kaže da broj treba da bude dokazni predmet Tužilaštva broj 985.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj 985, u tom slučaju ja nemam...

...(preklapanje govornika)...

sekretar: Gospodin Kehoe je u pravu, časni Sude. Sekretarijat se ispravlja.

ADVOKAT KEHOE: Čast mi je.

SUDIJA ORIE: Onda je to dokazni predmet Tužilaštva broj P985. Ali to je slika koju vi želite na bude na ekranu, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Tačno, sudijo.

SUDIJA ORIE: Vi ste tražili dokazni predmet Tužilaštva broj P984, a gospođa sekretarka je znala šta želite, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: U stvari, to nije tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Oh, verovatno sam se izgubio. Ako strane u ovom trenutku nemaju više problema, onda ću ja...

TUŽILAC RUSSO: To je dobro, sudijo.

SUDIJA ORIE: ...ja ću jednostavno to usvojiti.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dawes, pokazano vam je nekoliko dokumenata izveštaja u vezi sa popisom onoga što je nazvano ratnim plenom, uključujući televizore, kao i DVD plejere.

TUŽILAC RUSSO: Samo kako bih olakšao Sudu, ja mislim da u to vreme laserski plejeri za diskove nisu postojali, jednostavno je reč o velikim kasetofonima.

ADVOKAT KEHOE: Ja se ne bavim tim stvarima. To je posao gospodina Mišetića.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ono što bih ja želeo vas da pitam u vezi sa ovim predmetima koji su navedeni u tim dokumentima da su bili oteți od strane vojne policije. Ono što bih ja želeo da vas pitam je: Na bilo kom kontrolnom punktu, da li ste vi ikada videli bilo koga, bilo civila ili vojnika, da je bio uhapšen jer je prenosio ukradene predmete?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Tu negde ste ukazali da ste videli vojnike HV-a kako konfiskuju predmete, i nije mi bilo jasno šta ste mislili pod tim. Da li su ti vojnici konfiskovali predmete od određenih ljudi ili da li ste mislili da termin uključuje i nešto drugo?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja mislim da je gospodin Kehoe koristio tu reč „konfiskovati“, a ja sam to pratio. Ono što sam mislio je da su hrvatski vojnici uzimali predmete iz kuća.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Mogu li da zatražim dalja razjašnjenja u vezi sa tim. Ja mislim da ste vi govorili o stambenim zgradama gde su oni pravili gomile ispred tih zgrada, da li je to tačno? Ili da li ste vi takođe videli gomile robe ispred, na primer, kasarne ili zgrade vlade ili policijske stanice?

SVEDOK DAWES: Gospodine, ja sam video kako se iznose stvari iz različitih vojnih objekata, da; ali konkretno ono o čemu mislim da govori gospodin Russo su civilne stambene zgrade gde su hrvatski vojnici viđeni kako iznose robu. Da li je to jasno?

SUDIJA ORIE: Dakle, vi ste to videli... dozvolite mi samo da pogledam. Da. Kada ste rekli da su hrvatski vojnici iznosili predmete iz kuća, tu mislite na stambene zgrade, civilne prostorije?

SVEDOK DAWES: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Da. Ali ste vi takođe videli, kako ste nam rekli, da se roba iznosila, da kažemo iz zvaničnih zgrada?

SVEDOK DAWES: To je tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I samo još dodatno pojašnjenje o tom pitanju, možete li da kažete... ako možete da se setite – da li ste ili niste videli televizore, DVD plejere, sve ove stvari, da se iznose iz zvaničnih zgrada?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Za zapisnik, ja nikada nisam video DVD plejere u Republici Srpskoj Krajini. Šta je bilo vaše pitanje, ponovo? Fokusirao sam se na DVD plejere.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Očigledno kao i ostatak ljudi u sudnici. Hajde da se usmerimo na televizore za sada. Možete li reći Sudu da li ste ili niste videli televizore, ili hajde da uključimo i stereo uređaje, da se iznose iz zvaničnih zgrada?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne sećam se.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Takođe vam je postavljeno pitanje u vezi sa onim što ste primetili u Vrbniku 6. avgusta, gde ste ukazali da ste videli nekoliko vojnika HV-a kako nose televizore i druge slične predmete; i postavljeno vam je pitanje da li ste ili niste imali bilo kakvu ideju o tome da li su oni popisivali ili selektovali ratni plen. Vi ste pomenuli – i to se pojavljuje na stranici 10.405 od reda 21 do reda 24 – vi ste napravili razliku između onoga što ste videli u Vrbniku i Kistanju naspram onoga što ste primetili u Kninu, i za ono što ste videli u Vrbniku i Kistanju rekli ste da je „neorganizovano“, naspram onoga što ste videli u Kninu kao „organizovano“. Želeo bih da vas zamolim da objasnite zašto ste napravili tu razliku između onoga što ste videli u Vrbniku i onoga što ste videli u Kninu?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Vrbnik... izvinyjavam se što nemam bolji izraz koji bi upotrebio iz vojne perspektive. Vrbnik je bio veoma neorganizovan. To je bilo slučajno. Ljudi su... vojnici su ulazili i izlazili iz zgrada noseći stvari, ne stavljajući ih u različite gomile, dakle, gomila televizora, gomila stereo uređaja, gomila ličnih stvari. To je bilo haotično. Nije bilo organizovano kao što je bilo u Kninu, gde je definitivno bilo... reda i zakon su preovlađivali. Postojala je komanda i kontrola situacije gde su predmeti stavljeni u različite gomile, dakle, nameštaj, televizori, stereo uređaji i aparati. Onda ono što bih ja rekao stvari koje nisu bile od važnosti, garderoba, to je bacano na velike gomile po strani ulica za odnošenje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Poslednje pitanje kojim bih želeo da se pozabavim je ono što ste vi primetili na raskrsnici za Srb na povratku u Knin 6. avgusta. Gospodin Kehoe vam je postavio neka pitanja o tome da li ste ili niste videli neka vojna vozila Vojske RSK. Želeo bih da se pozovem na stranicu 9 vaše prve izjave, možete pogledati na sredinu stranice, gde govorite o onome što ste videli u Kistanju. Ukazujete da ste tamo bili samo 15 minuta, i onda kažete: „Ja nisam video nijednog civila u Kistanju tog dana, niti sam video hrvatske civilne automobile. Svi

automobili su bili ili napušteni srpski automobili ili vojna vozila HV-a.“ Onda ste ukazali da ste vozili glavnim putem nazad u Knin, i kažete: „Na raskrsnici za Srb primetili smo značajna oštećenja na putu i puno napuštenih privatnih srpskih automobila sa oštećenjima po njima ne od granatiranja nego od pešadijskog naoružanja.“ Tokom ispitivanja gospodina Kehoea, pomenuli ste da ste negde videli tenk Vojske RSK. Ja bih želeo da razjasnite Sudu da li ste na toj konkretnoj raskrsnici, na kojoj ste videli te mrtve civile, da li ste videli bilo kakvo vojno vozilo na toj konkretnoj raskrsnici?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne na toj konkretnoj raskrsnici.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li možete reći Sudu otprilike na kojoj udaljenosti od te raskrsnice ste videli prvo vojno vozilo Vojske RSK?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Precizno, ne. Ne mogu vam reći rastojanje. To nije bilo u neposrednoj blizini raskrsnice i nije bilo u smeru Knina. Bilo je u smeru Kistanja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nemam više pitanja.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Sudija Gwaunza ima jedno ili više pitanja za vas.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA GWAUNZA: Da. Gospodine Dawes. Mogu li da vas vratim na vašu izjavu iz 1996. godine, stranica 11, treći paragraf. U sredini se kaže: „Svaki put kada bi ugovor bio završen i objekti bili predati, kuće ili šta god to bilo je bilo uništeno, bilo razneto ili su slavine pucale pa je voda uništavala.“ Moje pitanje je: da li biste znali zašto je ta imovina bila uništavana i da li ste vi, u stvari, očevidac ovoga što se dešavalo?

SVEDOK DAWES: Da odgovorim na vaše pitanje, časni Sude, ja nisam video ko je ovo razarao. Ovo je uglavnom bilo u kanadskom području odgovornosti. Da li ste još neko pitanje postavili na koje ja nisam odgovorio?

SUDIJA GWAUNZA: Da. Ja sam vas pitala da li ste znali zašto je to rađeno, i da li ste vi zapravo bili očevidac da se to događalo?

SVEDOK DAWES: Ja nisam bio očevidac toga, i ja ne znam zašto je to rađeno.

SUDIJA GWAUNZA: Hvala.

SUDIJA ORIE: Kako ja nemam daljih pitanja za vas, gospodine Dawes, da li ima potrebe za dodatnim pitanjima od strane Odbrane?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Gospodine Kehoe, možete nastaviti.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: O ovoj situaciji kada je u pitanju protiv-avionsko oružje, vratimo se na stranicu 10.435, red 1, ja sam vam postavio ovo pitanje, a da li ste vi dali ovaj odgovor: „Gospodine Dawes, pomenuli ste da je vaš komšija pucao za vreme fudbalskih utakmica. On je takođe pucao na avione koji su leteli iznad glave, zar ne? Odgovor: To je jedno protiv-avionsko oružje, pa bih je verovatno rekao da. Pitanje: Da li je on pucao na letelice za navođenje koji su leteli iznad tog područja? Odgovor: To je bila za Srbe standardna procedura - da pucaju na avione za navođenje.“

SUDIJA ORIE: Onda sam ja intervenisao.

ADVOKAT KEHOE: ...(preklapanje govornika)... intervenisao. Mislim da sam rekao...

SUDIJA ORIE: Ja sam vas pitao da li ste čuli ili videli to pucanje, očigledno u vezi sa letelicama za navođenje.

ADVOKAT KEHOE: Tako je.

SUDIJA ORIE: Onda ste vi potvrdili da jeste, a to je malo drugačije od onoga što ste nam rekli danas.

SVEDOK DAWES: Gospodine, ja konkretno ne mogu da se setim tog pucanja iz protiv-avionskog oružja na letelice za navođenje, ali to je bilo standardno. Ja sam video kako Srbi pucaju na letelice za navođenje sa drugih lokacija, ali ne iz tog konkretnog protiv-avionskog oružja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da ste nam rekli da... u odgovoru na pitanje gospodina Russoa da vi to oružje niste videli od kad ste otišli iz tog područja. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ga se on oslobodio?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne znam. Verovatno ne, to je bio prilično vredan komad oružja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, taj prilično vredan komad oružja, koliko vi znate, bio je tu do operacije *Oluja*. Da li je to tačno?

SUDIJA ORIE: To je...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koliko vi znate?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Koliko ja znam.

ADVOKAT KEHOE: Hajde da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P985.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je grafikon koji vam je gospodin Russo upravo pokazao.

SUDIJA ORIE: Da. Verovatno ja mogu da objasnim. Ranije sam rekao: „Ja vraćam“. U ovom trenutku ja mislim: „Ja se predajem.“ U stvari, u nastojanju da ponovo demonstriram da je Sekretarijat uvek u pravu, ja sam možda napravio grešku, ja krivim sebe, jer sam, ja mislim na kraju rekao da se dokazni predmet Tužilaštva broj 984 usvaja u spis, a onda smo razgovarali o dokaznom predmetu Tužilaštva broj 985, a ja to nisam proglasio da se usvaja u spis, što činim sada. Dakle, mi smo sada kod dokaznog predmeta Tužilaštva broj P985 koji se usvaja u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi ne želimo to da nazovemo greškom već previdom. To je dosta blaže.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pogledajte dokazni predmet Tužilaštva broj P985, to je smer u kom su ova četiri kamiona išla. Da li je to tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste bili svesni ili da li ste znali da li su ili nisu ovi vojnici kretali se duž oblasti Bulina Strana da bi pripremili odbranu Knina?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ja ne znam gde je ta lokacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste... Znali ste za skladište municije sa druge strane puta gde vam nije bilo dozvoljeno da idete?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Apsolutno. Da li je to ono o čemu govorite?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U tom širem području.

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: To je sasvim izvodljivo da su skrenuli sa tog puta i otišli tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodin Russo vam je postavio pitanje o hapšenju zbog pljačke. Dok sedite ovde, gospodine, vi nemate nikakvog znanja o bilo kakvom hapšenju zbog pljački ili zbog zaplene predmeta od strane vojne policije, zar ne ?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nemam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ćemo promeniti temu i preći na kuće za koje ste vi rekli da su vojnici HV-a iznosili stvari iz kuća. Da li ste vi svesni da su vojnici, vojnici Vojske RSK živeli u tim kućama?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste bili svesni da za vreme pretresa jedne od ovih kuća... stambenih zgrada, da je HV zaplenio jednu *Zolja raketu* od vojnika Vojske RSK u jednoj od ovih kuća... u jednoj od ovih stambenih zgrada?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nisam bio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi biste očekivali da HV zapleni takav predmet, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, bilo bi tačno reći da kada ste vi videli vojnike HV-a kako odlaze u svaki pojedinačni stan širom Knina, vi niste znali ko je živeo u tim stanovima, a posebno niste znali da li se radilo o vojnicima Vojske RSK ili ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Samo za kuće u kojima je živeo civilno osoblje UN-a, imao sam saznanja samo o tim kućama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, odgovor je u vezi sa, na primer, bilo kojom vrstom višespratnica, vi nemate saznanja ko je živeo u tim pojedinačnim stanovima?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nemam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U vezi sa situacijom u Vrbniku, predmete koje ste vi videli da su bili zaplenjeni, mislim da niste imali saznanja da li su ili nisu ti predmeti bili, u stvari, zaplenjeni od strane vojne policije i da li su bili registrovani na sličan način kao što smo videli u ovim dokumentima, zar ne?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Ne, nemam.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude. Samo jedno dodatno ispitivanje, ako mogu, u vezi sa pitanjem koje je upravo postavljeno.

SUDIJA ORIE: Da. Vi niste iskoristili vaše pravo da unakrsno ispitajte svedoka, ali hajde da ne budemo previše formalni.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Cenim to.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KUZMANOVIĆ

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Dawes, govorili ste o kontrolnim punktovima. Napustili ste sektor Jug 10. avgusta na dve nedelje; tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno, otprilike tog datuma.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To je bar navedeno u vašoj prvoj izjavi, dokazni predmet Tužilaštva broj P80 [sic], stranica 11, da: „10. avgusta ja sam napustio sektor Jug i otišao u Kanadu iz medicinskih razloga.“ Tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U tom vremenskom okviru, koliko dana... Mislim da ste rekli da ste izvan baze UN-a u sektoru Jug bili dva puta, između operacije *Oluja* do vremena kada ste otišli 10. avgusta, da li sam u pravu ili je bilo više puta?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Mislim da je bilo dva puta.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, ta dva puta su vaše jedino iskustvo koje ste stekli, do vremena kada ste otišli 10. avgusta, u poslovima sa kontrolnim punktovima ili zapažanjima o bilo kakvim kontrolnim punktovima, tačno?

SVEDOK DAWES – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: To je sve. Hvala.

SVEDOK DAWES: Nema problema, gospodine Kehoe [sic].

ADVOKAT KEHOE: To je bilo veoma dobro.

SUDIJA ORIE: Da. Šta je u imenu, zar ne? Gospodine Dawes, ovim je završeno vaše svedočenje. Ja bih želeo da vam se veoma zahvalim što ste došli u Hag kako biste odgovorili na pitanja koja su vam strane postavile kao i Pretresno veće, i ja vam želim bezbedan povratak kući.

SVEDOK DAWES: Hvala, časni Sude.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Tužilaštvo je spremno da nastavi sa svojim sledećim svedokom.

SUDIJA ORIE: Ja bih želeo da pokrenem jedno drugo pitanje veoma kratko, ako dozvolite, a onda ću vam dati mogućnost da nastavite. Bila su pitanja u vezi sa bombicama, uključujući jedno od pitanja koje bi trebalo, barem je sugerisano, da je potrebna posebna oprema da biste ih ispaljivali. Jedno od pitanja, kako ja mislim da je gospodin Kehoe objasnio to ranije, da je ovo prvi put da smo mi čuli o ovim bombama. Međutim, ja se pitam da li ta vrsta municije može biti ispaljivana iz normalne opreme. Mi znamo, na primer, da ako koristite minobacač, vi ga možete puniti različitim tipovima municije, sa svim različitim vrstama mehanizma za okidanje eksploziva. Ono što se ja pitam je da li ispaljivanje ovih bombica, da li je to stvar municije ili stvar specijalne vrste opreme za pucanje koja vam je potrebna da biste ispaljivali to. Ja se pitam

da li, iako to ne izgleda kao glavno i veliko pitanje u ovom slučaju, da li strane imaju saznanja o tome, i da li mogu da se slože o tome. Mislim da nije bilo svrhe da pitam svedoka jer nisam imao utisak da bi on mogao da nam pomogne.

ADVOKAT KEHOE: Ja mogu da odgovorim na pitanje, sudijo, a kada je on rekao da dalje ne zna ništa, naravno, ja nisam vršio pritisak. Sistem oružja koji se za to koristi naziva se raketni sistem *Orkan*. On radi kao raketni sistem koji izbacuje iz više cevi. Onda ide do određene visine, otvara se, i ove bombice padaju dole na zemlju. U tom konkretnom trenutku, Hrvatska vojska to nije imala. To je bilo...

SUDIJA ORIE: Mislim...

ADVOKAT KEHOE: Razumem.

SUDIJA ORIE: ...da to nije ono što sam ja pitao, jer...

ADVOKAT KEHOE: ...(preklapanje govornika)...vrsta sistema...

SUDIJA ORIE: ...(preklapanje govornika)...u dokaz.

ADVOKAT KEHOE: To nije vrsta sistema koji možete staviti u minobacač.

SUDIJA ORIE: Razumem onda, ako se slažete, gospodine Russo, da je to specijalni tip raketa koje možete ispaljivati...

ADVOKAT KEHOE: Tako je.

SUDIJA ORIE: ...sa višecevnim raketnim bacačem. Da li je to to? Ako strane mogu da se slože o tome ili potraže sporazum o tome, dakle da znamo o čemu govorimo.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja ću reći da se ne slažem sa indikacijom gospodina Kehoea da jedino *Orkan* može to da radi. Međutim, mi se svakako možemo zajedno složiti koje je oružje moglo, a koje je bilo dostupno u to vreme, da čini to ili da bude modifikovano kako bi moglo to da radi, kao što se dogodilo, naravno, u *Predmetu Martić*.

SUDIJA ORIE: Da, jer je referenca bila u vezi sa pucanjem na Zagreb.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Stoga, ja bih voleo da potpuno razumem o čemu govorimo. Ako bi strane mogle da se približe jedna drugoj u vezi ovoga, bio bih zahvalan da budem informisan o bilo kakvim stipulacijama.

ADVOKAT KEHOE: Naravno, *Predmet Martić* je bio – koliko ja znam o raketnom sistemu *Orkan* se govorilo u *Predmetu Martić* 1995. godine. Ali mi ćemo zajedno proći kroz sistem naoružanja raspoloživ za takve stvari.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam na tome. Gospodine Russo, ja sam vas ranije prekinuo.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude. Pre nego što nastavimo dalje, želim da kažem za zapisnik da su dokazni predmeti Tužilaštva broj P983 i dokazni predmet Tužilaštva broj P984 zamenjeni digitalno izoštranim fotografijama.

SUDIJA ORIE: Ja sam to već video za dokazni predmet Tužilaštva broj P984, da je to bilo zamenjeno, kada sam proverio za dokazni predmet Tužilaštva broj P984 i dokazni predmet Tužilaštva broj P985.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Želim da pitam Pretresno veće da li možemo ranije da napravimo pauzu kako bi zamenili mesta i pripremili se, ili ako Tužilaštvu može da se da nekoliko minuta da to uradimo, kako god Sud želi.

SUDIJA ORIE: Da.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: U vezi sa vašim narednim svedokom, gospodine Russo, postoji nekoliko nerešenih pitanja, a to je, uvrštavanje izjave po Pravilu 92 ter u celosti ili delimično, to je jedno; a drugo je u vezi priloga uz izjavu po Pravilu 92 ter. Pretresno veće mora da odluči o tome. Naravno, mi smo pogledali podneske u vezi sa ovim. I pre nego što nastavimo, ja bih imao jedno pitanje, i konkretno se obraćam Odbrani: da li je tačno da je Tužilaštvo dostavilo svoj podnesak izjave po Pravilu 92 ter tražeći da se uvede ta izjava po Pravilu 92 ter 23. septembra, i da je jedan od odgovora bio, a to je bio odgovor Odbrane Markača, bar u to vreme, da se ne protivi ni na koji način tom zahtevu, i to je podneseno pre 8. oktobra, ali da svi ostali odgovori nisu podneseni pre 8. oktobra, i to je pitanje koje može biti relativno pod Pravilom 126 bis, koje dozvoljava dve nedelje za odgovore na podneske. Ja samo proveravam da li se slažemo o činjenicama. Ja primećujem da Odbrana Markača, u kasnijoj fazi, nije uložila prigovor i pridružila se Odbrani Gotovine koja je takođe podnela posle 7. oktobra. Gospodine Kehoe, ja upravo pokušavam da proverim da li je naše razumevanje činjenica u vezi sa ovim tačno, i naravno ako bi bilo... ako vi želite da podnesete bilo kakav usmeni podnesak kao, i to da li su odgovori podneti na vreme, mi bismo onda naravno izdvojili dva ili tri minuta za to.

ADVOKAT KEHOE: Pa, časni Sude, nisam siguran o tačnim datumima, ja znam da je došlo do mnogih promena svedoka napred-nazad, pa ako postoji neki dan koji smo preskočili ili tako nešto u našem odgovoru, to svakako nije na štetu Tužilaštva u tom pogledu na bilo koji način. Dakle, na toj osnovi, mi bismo zamolili Pretresno veće da prihvati bilo koji podnesak kao što je on i podnesen Pretresnom veću. Ja bih rekao da smo napravili još jedan korak u vezi sa ovim u odnosu na juče. U početku smo se protivili ovom sažetom izveštaju koji gospodin Hayden pokušavao da uvrsti.

SUDIJA ORIE: To je ono što sam ja nazvao prilogom.

ADVOKAT KEHOE: Da, komentari koje je dalo Pretresno veće juče, konkretno na deo unakrsnog ispitivanja osporavan onim što svedok možda nije video u tome, i ja samo napominjem ovde da je na moj predlog od juče, časni Sud izneo na stranici 10.474 transkripta... izvinjavam se, na stranici 10.480, red 25, do stranice 10. 481 u redu 1 i 2: „Ovaj Sud je više zainteresovan za ono što je svaki pojedinačni svedok primetio izvan uticaja drugih dokaza koje su drugi svedoci obezbedili, bar u prvoj fazi.“ Dajući to uputstvo juče trebalo bi pogledati dve stvari, ponovo, prilog, ali takođe i dve izjave date od strane gospodina Haydena. Praktično sve to kao što možete videti u prilogu gde smo mi isključili... ne bih rekao sve to, ali dosta toga, je jednostavno ponavljanje onoga što su ljudi rekli gospodinu Haydenu. Dakle, imamo veoma interesantnu stvar kao rezultat toga. Meni jedino treba adresa predavanja potpukovnika Hjertnesa. Mi imamo potpukovnika Hjertnesa, autora privremene procene i konačne ocene granatiranja, kog je Tužilaštvo u početku imalo na listi svedoka, koji je skinut sa liste svedoka, i sada nastoji preko pokušaja gospodina Haydena da uvede svedočenje ili komentare koje je načinio potpukovnik Hjertnes preko gospodina Haydena bez pozivanja pukovnika Hjertnesa. Činjenica da Sud želi da čuje šta je ovaj svedok primetio, a ne šta je čuo od drugih ljudi ili preradio od drugih ljudi, praktično čitav prilog i veliki deo obe izjave su jednostavno to. Jednostavno ponavljanje u drugačijoj formi onoga što su drugi svedoci rekli gospodinu Haydenu. A ako se uputstva časnog Suda od juče odnose bilo kako na ovo, to jasno isključuje ulazak u spis velike većine onoga što je gospodin Hayden napisao u svojim izjavama, a tu podrazumevam i njegovo svedočenje. Mislim, bez obzira na to, sudijo, da ću ja predočiti gospodinu Haydenu sve ono što on ne zna. Njegova kategorična izjava o evakuaciji, izjava... da li znate o ovome, da li znate o ovome, da li znate o ovome pre nego što ste izrazili mišljenje da naređenje za evakuaciju nije imalo posledica. To je ono kuda idemo sa ovim unakrsnim ispitivanjem, jer je ovo jedini način koji će nam omogućiti da shvatimo šta je u njegovim izjavama, što je u redu, ali to se svakako protivi onome što je časni Sud rekao meni juče.

SUDIJA ORIE: Pa da li su moji komentari stavljeni u pravi kontekst to ćemo još videti. Pretresno veće će razmotriti pitanja koja ste vi pokrenuli. Imaćemo... gospodine Tieger, pre nego što kažem da ćemo imati raniju pauzu, vi ste na nogama, vi ste čak u sudnici što ja nisam primetio.

ADVOKAT KEHOE: To je kao povratak Maja, sudijo.

TUŽILAC TIEGER: Drago mi je što sam ovde, časni Sude, i ja neću iskoristiti svoje prisustvo kao osnovu za nepotrebne komentare. Čini se da Sud želi da razmotri kontekst jučerašnjih događaja u smislu onog što je predstavljeno danas, i predlog koji ću ja ostaviti Sudu. Ako ima bilo kakvo dodatno pitanje, ja bih bio srećan da o tome razgovaramao nakon pauze. Ja imam neke komentare u vezi sa onim što je gospodin Kehoe rekao, ali možda je bolje da Sud izrazi i utvrdi da li su ili ne zapažanja Tužilaštva neophodna.

SUDIJA ORIE: Zar ne bi bilo bolje da čujemo to sada, pa da možemo da iskoristimo pauzu da razmotrimo to pitanje, a imamo i nedavne podneske po tom pitanju; onda, dakle, bolje nego da čekamo posle pauze i onda da dalje razmatramo to pitanje.

TUŽILAC TIEGER: Pre svega, kao što je Sud primetio, mi smo nedavno imali podneske o tom pitanju koji su značajno drugačiji od onoga što je podneto ranije. U stvari, prema sećanju Tužilaštva na proceduralnu istoriju prvobitnih prigovora... – ono je u skladu sa sećanjem Suda. Nije korektno sugerisati da su juče načinjene neke krupne promene u pristupu stvarima pred ovim Sudom ili neke dodatne smernice Suda koje nisu bile poznate u nekom trenutku kada su ovi podnesci prvobitno bili sačinjeni. Pre svega, šta je ono na šta se gospodin Kehoe poziva u vezi sa instrukcijama Pretresnog veća, umesto na komentare gospodina Russoa u vezi sa prirodom unakrsnog ispitivanja. Mislim da je ovo jedan netačan pokušaj da se okarakteriše komentar gospodina Russoa o unakrsnom ispitivanju do kog je došlo juče, u kom je veoma jasno iz konteksta da je on mislio da kaže ono za šta je Sud zainteresovan odnosno šta svaki pojedinačni svedok ima da ponudi Sudu, ne u svedokovoj reakciji na pokušaj strana da ga poduče o onome što on ne zna. To je bio kontekst jučerašnje rasprave. I upotreba termina „primetiti“ gospodin Russo nije mislio i svakako to nije bilo uputstvo Suda, da sugeriše da je konvencionalni pristup pitanju dokazivanja pred ovim Sudom iznenada bio napušten, a mi svi znamo da su indirektna saznanjaprihvatljiva u ovoj instituciji iz više razloga. Nije bilo promene u jučerašnjoj proceduri osim u onoj meri u kojoj su Sud i strane bili fokusirani između istinskog ispitivanja u nastojanju da istraže osnovu za svedokovo mišljenje ili da istraže kredibilitet u odnosu na pokušaj da upotrebe svedoka kao platformu za argumente, i to je sve ono što se dešavalo juče. Konačno, u vezi sa komentarima o gospodinu Hjertnesu, veoma je jasno da su zapažanja gospodina Hjertnesa igrala ulogu u ovom predmetu i o njima se raspravljalo u ovom predmetu ponovo i ponovo i ponovo... da li će ili ne Odbrana pozvati gospodina Hjertnesa ili će Pretresno veće pozvati gospodina Hjertnesa, ili niko neće odabrati da pozove gospodina Hjertnesa. Većina njegovih informacija je pred Sudom, i potpuno je prihvatljivo i vrlo je pogodno da Sud čuje informacije koje se odnose na te ranije dokaze. I konačno, u odnosu na pitanje koje nije bilo pokrenuto, iako izgleda da je to deo predloga, ja mislim, jasan, dovoljan i daleko više adekvatan osnov za ovaj izveštaj, koji je bio deo redovne procedure pripremljen u uobičajenom toku poslovanja od strane ljudi koji su bili pre ili kasnije zamenjeni u ovom procesu, a u šta je svedok bio direktno uključen. Ovo nije slučajno dokument sačinjen bez razumevanja njegovog porekla i osnove. To je sve, časni Sude. Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mogu li na kratko?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Zato što postoje neka pitanja koja je trebalo da budu pokrenuta, i mislim da je ovo dobra prilika da nam Sud da uputstva ne samo za ovog svedoka već i za ostatak suđenja. Prvo u vezi sa posebnim osvrtom na gospodina Hjertnesa, ja mislim da postoji razlika između situacije gde je svedok došao u toku suđenja i situacije gde je svedok bio na listi svedoka Tužilaštva i skinut sa liste, a onda se uvodi svedočenje iz druge ruke, svedokovih događaja. To je bila odluka Tužilaštva. Činjenica da on može biti pozvan od strane Odbrane ili može biti pozvan od strane Pretresnog veća nije relevantna, jer kao što Sud dobro zna, na Tužilaštvu je teret

dokazivanja. Oni ne mogu... oni moraju da ispunjavaju njihove standarde i da ispoštuju Pravilo 98 o predlozima na kraju njihovog predmeta u glavnom ispitivanju, i ne bi trebalo da im bude dozvoljeno da zaobiđu pozivanje svedoka iz bilo kog razloga i onda da suštinski dovedu drugog svedoka da svedoči o svedokovom svedočenju za kog oni možda misle da je povoljnije verovati njemu. U odnosu na opšte potrebe, da strane dobiju neke smernice, tu postoje dva pitanja. Jedno je u svetlu jučerašnjeg dešavanja. Činjenica je da svedoci kao što jesad gospodin Hayden dolaze i pružaju u velikoj meri neka lična zapažanja, ali u velikoj meri oni pružaju Pretresnom veću svedočenja iz druge ruke, u raznim okolnostima svedočenja iz druge ruke. Bilo da je naš stav da iskaz treba da bude isključen ili činjenica da to pitanje je jedini način da Odbrana prema članu 21 uloži žalbu na ovakvo svedočenje, jeste da predoči svedoku svedočenje iz druge ruke u unakrsnom ispitivanju, a to je ono što se desilo juče, i šta će se na kraju desiti jeste da će Odbrana postavljati pitanja svedoku o kojima on nema ličnih saznanja o tom toku činjenica o kojima svedok svedoči - o pitanjima o kojima on nema ličnih saznanja. Dakle, imamo situaciju u kojoj su nam potrebne smernice Suda ili bar u vezi sa svedocima koji pružaju opširna svedočenja iz druge ruke, neko shvatanje pozicije Odbrane da mi ne možemo da proverimo njegovo lično saznanje koje je dao, kada on ima veoma malo ličnog saznanja. Treće pitanje je pitanje koje nastalo danas, a za koje će nam u budućnosti biti potrebne neke smernice Suda. Gospodin Russo je uložio prigovor rekavši da bi svedok trebalo... nije u redu da se svedoku ne predoči njegova izjava tokom unakrsnog ispitivanja, da može reći ono što je rekao Tužilaštvu dok odgovara na pitanja Odbrane. Ja sam ustao, jer ako se Sud seća, prošlog četvrtka imali smo situaciju u kojoj je tužilac pokazao svedoku izjavu Odbrane koja nije pokazana svedoku dok je pripreman za to svedočenje, a mi smo imali izjavu uvrštenu u spise koja je uzeta od svedoka tokom njegove pripreme za svedočenje koja je uzeta, a da mu Tužilaštvo nije pokazalo izjavu koju je Tužilaštvo imalo u svom posedu pre uzimanja te izjave. Dakle, naše gledište je, da izgleda postoje neke nedoslednosti u onome šta bi trebalo, a šta ne bi trebalo pokazati svedoku. Naš stav je da bismo želeli neke smernice Pretresnog veća u tom postupku, ja mislim, ja ne želim da oduzimam vreme Sudu sada; ali ako želimo da to dodatno istražimo, mislim da postoje neke razlike koje treba praviti između onoga što je obaveza Tužilaštva u pripremnim razgovorima sa svedokom kada uzima potvrdu od njih po Pravilu 92 ter jer bi bilo korisno pokazati mu sve izjave koje Tužilaštvo poseduje pre nego što mu se zatraži da da potvrdu po Pravilu 92 ter. I takođe da istaknem, u unakrsnom ispitivanju, ja bih samo zamolio Sud da ima na umu, a svi timovi Odbrane su tokom pauze o tome razgovarali. Činjenica da svedok u glavnom ispitivanju može da sledi ono što je rekao u izjavi, je naravno korisna za Tužilaštvo. Iz ugla Odbrane, mi bismo želeli da osporimo da li on može da prati svoje sopstveno svedočenje bez pozivanja na nešto na papiru, i mi mislimo da postoji korisna vrednost u tome da se vidi da li svedok dok sedi u ovoj stolici ima ikakvu nezavisnu sposobnost da da Pretresnom veću svedočenje, a ne da gleda u papir ispred sebe, i iz te perspektive mi mislimo da ne bi trebalo do bude obavezno da se svedoku ukazuje na red i stranicu u njegovoj izjavi. Mi svi znamo da svedok može da pročita svoju izjavu; dakle, naš stav je da treba da postoji neko testiranje svedoka tokom unakrsnog ispitivanja, i to je zaista svrha unakrsnog ispitivanja. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mišetiću. Gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: 60 sekundi, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Dozvolite da vidim. Vi ste podneli predlog u kom ste tražili da se uvedu izjave po Pravilu 92 ter sa prilozima. Mi smo primili vaš odgovor, ili ne, ali bar odgovori su podneti, da kažemo da je to na putu. Dato vam je više odgovora koji su podneti. Poslednji juče uveče. Vi ste imali priliku da odgovorite na to. Sada vam dajem dodatnu mogućnost, dao sam je i gospodinu Mišetiću, a daću je i gospodinu Kayu i gospodinu Kuzmanoviću. Pitam se da li bi ovim trebalo da završimo raspravu... razmenu mišljenja i argumenata o tom pitanju. Jer ako vama dam mogućnost, onda, naravno, moram ponovo da dam mogućnost i Odbrani. To je...Inicijativa je bila inicijativa Tužilaštva.

TUŽILAC TIEGER: U redu. Ja samo proveravam da vidim u kojoj su meri komentari gospodina Mišetića u vezi sa...

SUDIJA ORIE: Kao što ste rekli, ako je on uveo nešto novo. To se odnosilo na smernice, ali to je pitanje o kom ne moramo odmah odlučiti u svakom pogledu. Gospodine Mišetiću, ja nisam razumeo vaš podnesak u smislu da set rekli: Molim vas, dajte nam odmah smernice o svim ovim pitanjima. Da li je to...

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je tačno, časni Sude.

TUŽILAC TIEGER: Čuo sam Sud, časni Sude. Uzdržaću se.

SUDIJA ORIE: Da. Onda ćemo imati pauzu i nastavićemo u 12.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pretresnom veću je trebalo nešto više vremena i mi se izvinjavamo što ste čekali. Što se tiče izjava po Pravilu 92 ter gospodina Haydena, Pretresno veće bi prvo želelo da to verifikuje sa – mislim da ste to bili vi, gospodine Mišetiću, u vezi sa referencama na Hjertnesa. Mi smo ih pronašli u prvoj izjavi – dozvolite samo da nađem svoje beleške o tome – izjava iz 1995. godine, našli smo ih na stranici dva; i u izjavi iz 2004. godine, našli smo ih u paragrafu 7 i u paragrafu 26. Hjertnes je konkretno danas bio spomenut, i Pretresno veće smatra slučaj Hjertnes kao izvor informacija iz druge ruke nešto drugačijeg karaktera od opštih informacija iz druge ruke. Da li smo nešto propustili?

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu, časni Sude, ja sam to na brzinu pogledao, i mislim da govorimo o dokumentu po Pravilu 65 ter broj 5498, a to je dokument iz 1996. godine.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: Dva dokumenta su velikim delom prefomulisana, časni Sude, i znam da je to u dokumentu iz 2004. godine u paragrafu 7. Takođe se pominje u dokumentu iz 2007. godine [sic] u paragrafu 26.

SUDIJA ORIE: Da. U izjavi iz 1996. godine to je na stranici dva, a u izjavi iz 2004. godine to je paragraf 7 i paragraf 26. Da li smo nešto propustili, jer naravno, naša pažnja nije bila fokusirana na ovo ranije?

ADVOKAT KEHOE: Ja mislim da je to sve u ova dva izveštaja. Takođe u nekoliko slučajeva u samom izveštaju od 25. avgusta 1995. godine, u Helsinškom izveštaju...

SUDIJA ORIE: Da li se konkretno pominje gospodin Hjertnes kao izvor informacija?

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo kasnije pogledati to. Pretresno veće će dati obrazloženje za ovu odluku koju ću dati u nekoj kasnijoj fazi, jer mi želimo da to pažljivo napišemo, kako biste imali sve informacije koje su navele Pretresno veće na ovakvu odluku. Kada je u pitanju izjava po Pravilu 92 ter, ove dve izjave se uvode u spis, ali konkretne reference na potpukovnika Hjertnesa, koje smo pronašli do sad na stranici dva izjave iz 1996. godine, i to je paragraf 2 na stranici dva, koji počinje rečima: *Potpukovnik Hjertnes je takođe smatrao*, i sve do, uključujući i *Administrativni centar pobunjeničke Republike Srpske Krajine*. Onda u izjavi iz 2004. godine, paragraf 7 se u celosti ne uvodi u spis. Paragraf 26 - referenca na potpukovnika Steinar Hjertnesa, i mi smo pronašli da je otprilike na sredini ovog paragrafa, na stranici 7: „Osim toga, potpukovnik Steinar Hjertnes nam je rekao da je general Čermak bio vojni zapovednik za oblast Knina,“ to se takođe isključuje iz ovoga. Mi ćemo dalje pregledati izveštaj sa posebnim osvrtom na gospodina Hjertnesa kao izvor dokaza. Osim toga, izjave po Pravilu 92 ter i prilozi se usvajaju u spis. Ja ću odmah tome dodati, a ovo možda nije nešto novo stranama, i to naravno u meri u kojoj to ovde ili na drugim mestima možemo naći, u meri u kojoj su mišljenja i zaključci deo izjave bez odgovarajuće činjenične osnove koja ih potkrepljuje, Pretresno veće neće naravno biti u mogućnosti da to samo usvoji, da to usvoji kao istinu. Ovim ne želimo reći da uvek sve činjenične osnove za mišljenja ili presude treba da se nađu konkretno navedene od tog istog svedoka. Pretresno veće će pogledati celinu iskaza, ali nije skloni tome, niti može prihvatiti zaključke samo zato što su oni predstavljeni od strane svedoka. Pretresno veće će uvek verifikovati da li je činjenična osnova iskaza dozvoljava da Pretresno veće usvoji ili da se pridruži zaključcima svedoka, jer to onda neće biti zaključci svedoka, već će to konačno biti zaključci Pretresnog veća. Prema tome, i Tužilaštvu treba da bude jasno da kada se iznose mišljenja ili zaključci koji se nepotkrepljuju izvorima ili dokumentima ili na neki drugi način, onda je svakako dobro pogledati da li postoji činjenična osnova za to. Da li ima još neko pitanje?

ADVOKAT KEHOE: Ako ja mogu, tražeći vaše upute, časni Sude, u *izveštaju Helsinki*, a to je dokument po Pravilu 65 ter broj 796, stranica 9, i to je 5.4.6. Izvinjavam se, to je dokument broj 769 po Pravilu 65 ter. Na stranici 9 tog izveštaja je razgovor sa potpukovnikom Steinarom Hjertnesom.

SUDIJA ORIE: Da. To je konkretna referenca. Kao što sam ranije rekao, naša pažnja ranije nije bila fokusirana na Hjertnesa, ali onda će to biti deo koji ćemo ili redigovati ili da kažem da ćemo mi to ignorisati, ali mi moramo pregledati ceo taj izveštaj i potražiti konkretno pominjanje tog izvora.

ADVOKAT KEHOE: Ja sam saznao tokom pregleda da postoji referenca za to, i samo sam hteo da skrenem pažnju Pretresnom veću na to.

SUDIJA ORIE: Da, da. Da li je odluka jasna?

TUŽILAC TIEGER: Ja mislim da je to jasno, časni Sude. Imam samo jedno pitanje u vezi sa pojavljivanjem gospodina Hjertnesa pred ovim Sudom. Pre svega, ja očigledno ne mogu predvideti osnov za odluku Suda, ali mi se čini da to obrazloženje možda neće važiti ukoliko bi se on pojavio, i postoji interes u ovome...

SUDIJA ORIE: U stvari, trebalo je da dodam, ono što imam na papiru, da je u ovoj fazi postupka to ono što mi želimo, a to možda predviđa ono što vi pitate, da ukoliko se pojavi gospodin Hjertnesa, onda ga mi naravno možemo pitati da li je to ono što je on rekao ili ono što je on utvrdio ili nešto slično, ili da kažem da nema razloga da se izjave rediguju s tim u vezi. Situacija bi mogla biti drugačija.

TUŽILAC TIEGER: Dobro. Ja se samo onda pitam u kojoj bi meri to moglo implicirati interes unakrsnog ispitivanja ovog svedoka po tom pitanju, a pozivanje svedoka ponovo moglo bi biti teško u tom kontekstu. Dakle, ja...

SUDIJA ORIE: Da. Ja vidim u čemu je poenta. U isto vreme, direktna pozivanja na Hjertnesa su limitirana. Mi ćemo razmotriti da li to može biti rešenje, ali onda ćemo svakako tražiti usmene podneske strana, da se time pozabave tokom unakrsnog ispitivanja. Sve ćemo to ignorisati ako se Hjertnes ne pojavi, pa će suvišno unakrsno ispitivanje biti bez osnove, ali to ćemo morati da razmotrimo i da vidimo da li to može da bude rešenje.

TUŽILAC TIEGER: Da. Rekao bih, časni Sude, to bi na neki način bilo ekvivalentno procesu obeležavanja radi identifikacije (MFI).

ADVOKAT KEHOE: Pa, ja imam prigovor na to, časni Sude, s obzirom na scenario koji smo naveli, tj. da je Tužilaštvo želelo potpukovnika Hjertnesa kao svedoka, onda bi on došao da svedoči.

SUDIJA ORIE: Hajde da vidimo. Kada dođemo do toga, to ćemo videti, i naravno da li ćete unakrsno ispitivati. Ako pogledam jedan deo, na primer, ono što je gospodin Hjertnes rekao o položaju Čermaka koji je imao, ne znam da li je potrebno mnogo unakrsno ispitivati u vezi s tim, što je sada očigledno izbačeno iz izjave, a to je pitanje koje je opširno obrađeno sa mnogim svedocima. Dakle, u ovom trenutku nema nikakve potrebe da se svedok ispituje o tom pitanju, ja, u stvari, ne vidim poentu u tome.

ADVOKAT KAY: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dakle, hajde da se ne bavimo time, sa teorijske tačke gledišta šta bismo uradili „ako“. Mi ćemo to razmotriti. Unakrsno ispitivanje svakako neće početi danas, dakle imamo

neko vreme da to razmotrimo. Ali već je ušlo u zapisnik da veoma oprezno uveden predlog odgovara na primedbe Tužilaštva. A onda smernice koje ste tražili, Pretresno veće će raditi na tome i videće u kojoj meri može dati te smernice, ali bolje da to ne radimo pet ili deset minuta, bolje da to detaljnije razmotrimo. Gospodo poslužiteljko, možete li da uvedete svedoka u sudnicu. Gospodine Tieger, možda vi takođe možete da razmotrite ako bi gospodin Hjertnes bio pozvan da svedoči, u kojoj meri bi ove teme koje su konkretno pomenute, da li bi se time trebalo baviti sa svedokom u kontekstu svedočenja ovog svedoka, ili bi to moglo da se odvoji i da vi samo pitate gospodina Hjertnesa o tome, ako se on uopšte pojavi kao svedok, a onda da gospodin Hjertnes bude unakrsno ispitan. Da li ima potrebe za unakrsnim ispitivanjem ovog svedoka po informacijama iz druge ruke koje je on dobio od gospodina Hjertnesa, ali molim vas da razmislite o tome.

TUŽILAC TIEGER: Ja ću to razmotriti, časni Sude. Ja sam hteo da odgovorim, ali mislim da je bolje da o tome razmislim.

SUDIJA ORIE: Da.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, gospodine Hayden. Pre nego što date iskaz ovom Sudu, prema Pravilniku o postupcima i dokazima treba da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Gospoda poslužiteljka će vam sada dati tekst. Ja bih želeo da vas pozovem da date tu svečanu izjavu.

SVEDOK HAYDEN: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Hayden. Molim vas, sedite. Gospodine Hayden, prvo će vas ispitivati gospodin Du-Toit koji zastupa Tužilaštvo. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala.

svedok: William Curtis Hayden

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DU-TOIT

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Dobar dan, gospodine Hayden.

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Možete li molim vas da kažete za zapisnik vaše puno ime i prezime?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: William Curtis Hayden.

TUŽILAC DU-TOIT: Gospodo sekretarko, možete li da nam pokažete dokument po Pravilu 65 ter broj 05498, molim vas.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Hayden, da li je tačno da ste 15. maja 1996. godine dali izjavu kancelariji Tužilaštva? Da li je to tačno?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Ispred vas na ekranu, videćete sad prvu stranicu ove izjave. Da li je to izjava koju ste vi dali i potpisali na kraju, a koju ste vi dali kancelariji Tužilaštva 15. maja 1996. godine?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Hvala. Da li je takođe tačno da ste 15. marta 2004. godine dali drugu izjavu kancelariji Tužilaštva?

TUŽILAC DU-TOIT: Gospodo sekretarko, možemo li da dobijemo dokument po Pravilu 65 ter broj 05499, molim vas.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Hayden, izjava je sada pred vama na ekranu. Da li je to izjava koju ste vi dali 15. marta 2004. godine?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT: Možda možemo da pređemo na paragraf 5 ove izjave. To je na stranici 2 izjave, na kraju, molim vas.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Hayden, u poslednja tri reda možete pročitati sledeće: „Činjenice iz tog izveštaja...“ citiram „...baziraju se na beleškama koje sam ja pripremio zajedno sa drugim članovima, gore pomenute, misije za utvrđivanje činjenica, tokom ove misije. Ja nemam sada sa sobom te beleške, ali one su mi dostupne kod kuće. Ja ću ih potražiti kada se vratim i poslaću kopije Tužilaštvu kada ih pronađem.“ Da li je to ono što ste rekli?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Da li ste uspeali da nađete te beleške naknadno?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Ne. Beleške su uništene kada je podrum mojih roditelja poplavljen.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Kada se to desilo?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: To se desilo 2003. godine.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Kada ste vi postali svesni toga?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Nakon što sam se vratio, nakon što sam dao tu izjavu Tužilaštvu, pozvao sam moje roditelje i tada sam saznao da su materijali koje sam ostavio u njihovom podrumu oštećeni i/ili uništeni u poplavi.

TUŽILAC DU-TOIT: Ako možemo da pređemo na paragraf 9 vaše izjave, stranica 4, molim vas. Sledeća stranica, molim vas.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Videćete na stranici 4, otprilike 5 redova od vrha, vi ste pomenuli, citiram: „Pored osoblja UN-a, koji su bili ograničeni na razna mesta u toj oblasti između 5. i 8. maja.“ Da li je to tačno?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Da li je maj, u stvari tačan datum?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Ne, nije, u stvari. To bi bilo između 5. i 8. avgusta. Izvinjavam se.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Hayden, da li je tačno da kada ste juče stigli u kancelariju Tužilaštva, ponovo vam je data prilika da pročitate izjave koje sam vam ja upravo pomenuo?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Osim ovih promena koje ste napravili i dodatnih informacija koje ste dali danas, da li postoji još nešto o čemu želite da obavestite Sud o onome što nije tačno?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Da li ove dve izjave tačno odražavaju ono što ste rekli Tužilaštvu u ova dva navrata – tokom ova dva dana?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Da li su one istinite, prema vašem najboljem saznanju?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: i kada ste vi... Ako bi vam se danas postavila... ista pitanja koja su vam postavljena tokom ovih razgovora, da li bi vaši odgovori bili isti kao odgovori koje ste dali u ova dva slučaja?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT: Časni Sude, želeo bih da se ove dve izjave uvrste u spis, molim vas, pod uslovima koje je Sud istakao na početku.

SUDIJA ORIE: Da. Zamolićemo gospođu sekretarku da im dodeli brojeve. Odluka Pretresnog veća je jasna, ali konačno usvajanje će biti kada budemo učitali redigovane verzije, a Pretresno veće očekuje da to uradite danas, gospodine Du-Toit.

TUŽILAC DU-TOIT: Da.

SUDIJA ORIE: Gospođu sekretarko, prvo, izjava svedoka iz 1996. godine?

sekretarka: Dokument po Pravilu 65 ter broj 05498 će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P986, časni Sude; dokument po Pravilu 65 ter broj 05499 će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P987, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Za sada, dokazni predmeti Tužilaštva broj P986 i P987 će biti obeleženi u svrhu identifikacije, a odluka o usvajanju, jasna je stranama na osnovu onoga što sam rekao ranije. Molim vas nastavite, gospodine Du-Toit.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Hayden, pre nego što predemo na izveštaj koji ste pripremili, u dve vaše izjave svedoka i takođe u izveštaju, da li ste vi pokušali da informišete čitaoca o informacijama koje ste vi lično zapazili, a takođe o informacijama koje ste vi dobili kroz razgovore ili na drugi način preko drugih svedoka, što ste pomenuli u vašem izveštaju?
SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT: Gospodo sekretarko, mogu li da dobijem na ekranu dokazni predmet... dokument po Pravilu 65 ter broj 00769, molim vas.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Hayden, ispred vas je sada izveštaj i ja citiram: „Izveštaj OEBS-a, Međunarodne helsinške federacije za ljudska prava, Misije za utvrđivanje činjenica u Krajini, 17-19. avgust 1995. godine.“ Da li je to tačno?
SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: A takođe se sa naslovne stranice ovog dokumenta vidi da je dokument datiran 25. avgusta 1995. godine u Beču u Austriji. Da li je to tačno?
SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Molim vas, da li možete da objasnite Sudu, svojim rečima, koji postupak ste sledili u pripremi ovog izveštaja koji je sada pred vama?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Po pravilu, nacrt izveštaja misije za utvrđivanje činjenica bio bi, u početku, zasnovan na izveštajima u medijima ili izveštajima člana komiteta OEBS-a... izvinite, člana komiteta Međunarodnog helsinške federacije u vezi sa kršenjem ljudskih prava koje nas interesuje. Onda bi Međunarodna helsinška federacija (MHF) odlučila da pošalje misiju za utvrđivanje činjenica, koja bi se, po pravilu sastojala od pripadnika MHF i pripadnika nacionalnog komiteta države u kojoj se kršenje ljudskih prava dogodilo. Kada se nađu na terenu članovi misije saraduju u organizovanju razgovora sa osobama za koje su zainteresovani, vode te razgovore, pribavljaju pismene dokaze i materijal koji će biti korišćen u pripremi izveštaja. Članovi bi radili zajednički na svojim beleškama, delili informacije, razjašnjavali ili ispravljali; i onda bi te beleške zajedno sa svim drugim informacijama uključile u nacrt izveštaja, po pravilu bi jedna osoba to napisala; a onda bi izveštaj bio podeljen ostalim članovima. Onda bi usledio pregled dokumenta: izmene, ispravke ili dodaci bi bili uneti u izveštaj. Konačan nacrt bi bio pregledan od strane izvršnog direktora i pravnog savetnika, pre nego što bi ga pregledao izvršni komitet, i onda bi oni doneli odluku da se to objavi kao javni dokument.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Pomenuli ste MHF. Možete li reći za šta je to skraćenica?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: To je skraćena za Međunarodnu helsinšku federaciju za ljudska prava, nevladinu organizaciju iz Beča, Austrija, čija funkcija je da bude posmatračko telo OEBS-a, Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju; moglo bi se reći i da je to središte različitih nacionalnih komiteta koji postoje u zemljama koje su članice OEBS-a.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: U vašoj izjavi svedoka, jasno je da ste vi napisali taj nacrt izveštaja. Da li je to tačno?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Postupak o kom ste govorili tokom vašeg svedočenja, da li je on, u stvari, poštovan i u ovom izveštaju?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: A članovi misije koji su vas pratili...

TUŽILAC DU-TOIT: Ako možemo da pređemo na stranicu 2 izveštaja, i ako možemo da vidimo fusnotu broj 1 na dnu, molim vas.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Fusnota na dnu identifikuje osobe koje su bile deo ove misije. Da li je to tačno?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: U izveštaju, a takođe i u vašoj izjavi, vi ste ponekad pominjali misiju ili članove misije koji su bili sa vama ili vas posećivali. Šta mislite kada koristite reči „članovi misije“? Na koji način to koristite u izveštaju?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Članovi misije je korišćeno kao jedna kolektivna zamenica da opiše pojedince navedene u fusnoti broj 1.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Ako možemo sad da pređemo na konkretne delove vašeg izveštaja, i ako možete možda, prvo da... samo trenutak... stranica 8, paragraf 5.2, a na BHS-u je to stranica 7. Jasno je iz paragrafa 5.2 ovog izveštaja da ste se vi sastali sa generalom Čermakom 19. avgusta 1995. godine u 14.30 časova . Da li je to tačno?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: I ako možemo da pređemo na paragraf 5.2.2, takođe je jasno iz izveštaja da ste vi ponekad, ne samo tu, nego i u nekim drugim aspektima, koristili određene reči pod navodnicima, kao što je to ovde, navodeći sledeće: „Verovatno ima 200 do 300 tela u brdima sa prostrelnim ranama na glavama.“ Koji ste postupak sledili kada ste ovu vrstu citata stavljali pod navodnike, ili šta se može zaključiti kada vi to koristite u izveštaju?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Upotreba ovih navodnika u tekstu izveštaja ukazuje na direktan citat osobe koja je intervjuisana.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Da li ste vi sami vodile beleške o tome dok vam je osoba davala informacije?

SVEDOK HAYDEN – ODGOVOR: Da. I drugi članovi misije koji su bili prisutni tokom intervjua.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Hayden, vi ste takođe, nakon sastanka koji ste imali sa generalom Čermakom 19. avgusta, vi ste takođe posetili groblje u Kninu oko 15.30 časova tog dana.

TUŽILAC DU-TOIT: I ako možemo da pređemo na paragraf 4.1, na stranicu 7 vašeg izveštaja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Du-Toit, ja ne znam koliko još vremena planirate da potrošite na ono što se čini da je nova tema.

TUŽILAC DU-TOIT: Da, mislim da je pogodan trenutak.

SUDIJA ORIE: Pogodan trenutak.

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hayden, bili ste sa nama veoma kratko danas, ali smo postali očajni, jer mi želimo da vas vidimo ponovo sutra u 9.00 časova u ovoj istoj sudnici. Prvo bih želeo da vas uputim da ne treba ni sa kim da razgovarate o vašem svedočenju, bilo ovom koje ste dali danas ili iskazima koje ćete dati narednih dana. Prekidamo sa radom danas i nastavljamo sutra, 15. oktobra u 9.00 časova u ovoj istoj sudnici.

Sednica je završena u 13.45h.

Nastavlja se u sredu, 15. oktobra 2008, u 9.00h.

